

**Załącznik do sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji społecznych
projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw
małopolskiego i śląskiego do roku 2020*
wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko***

Polska Południowa

Załącznik do sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko*, w sposób szczegółowy prezentuje uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych nad projektem *Strategii* i *Prognozy* w okresie od dnia 22.10.2012 roku do 06.03.2013 roku. Załącznik stanowi uzupełnienie sprawozdania z przebiegu i wyników konsultacji społecznych *Strategii* wraz z *Prognozą* przyjętego przez Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą Nr 3608/219/IV/2012 z dnia 21.12.2012 roku.

Organizacja oraz przebieg konsultacji społecznych projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020*

Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego Nr 2249/176/IV/2012 z dnia **9 sierpnia 2012 r.** przyjęty został projekt *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020*. Dokument o identycznej treści został przyjęty przez Zarząd Województwa Małopolskiego (Nr 1044/12 z dnia **28 sierpnia 2012 r.**)

1. Mając na uwadze przepisy prawa, jak również będąc świadomym znaczenia i roli konsultacji społecznych dla przygotowywanego dokumentu, w dniu **22.10.2012 r.** w województwie małopolskim oraz w dniu **23.10.2012 r.** w województwie śląskim rozpoczął się proces formalnych konsultacji tego dokumentu wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko*. W tych dniach w *Gazecie Krakowskiej* (województwo małopolskie) oraz *Dzienniku Zachodnim* (województwo śląskie) zamieszczono ogłoszenie informujące o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* oraz zachęcające mieszkańców obu regionów do aktywnego włączenia się w ten proces.

Przez cały okres trwania konsultacji społecznych, projekt *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* dostępny był na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (www.slaskie.pl) oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (www.malopolskie.pl). Dokumenty były dostępne również do wglądu w siedzibach obu Urzędów Marszałkowskich.

Informacja o toczących się konsultacjach społecznych została również rozesłana drogą mailową do jednostek samorządu terytorialnego, uczelni, przedsiębiorców oraz instytucji kultury z obydwu województw. Projekt *Strategii* wraz z *Prognozą* został rozesłany drogą mailową do pozostałych samorządów wojewódzkich.

W ramach konsultacji społecznych skierowane zostało pismo do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego z prośbą o uwagi i rekomendacji do projektu *Strategii* oraz *Prognozy oddziaływania na środowisko*.

Jednocześnie wystąpiono z wnioskiem o zaopiniowanie projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020* wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko* do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

W ramach konsultacji społecznych, wspólnie z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, zorganizowano w obu województwach konferencje (**16 listopada 2012 roku** w Katowicach, **23 listopada 2012 roku** w Krakowie), na których zaprezentowany został projekt *Strategii*.

Ważnym elementem konsultacji projektu *Strategii* było jego przedłożenie radnym sejmików obu województw:

- **7 grudnia 2012 r.** odbyło się posiedzenie Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Rozwoju Regionu, Promocji i Współpracy z Zagranicą, którego przedmiotem była dyskusja nad projektem *Strategii*;
- **7 stycznia 2013 r.** miało miejsce wspólne posiedzenie Komisji Sejmiku Województwa Śląskiego ds. Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego oraz Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Rozwoju Regionu, Promocji i Współpracy z Zagranicą, w trakcie którego radni pochyłili się nad projektem *Strategii*;
- **22 stycznia 2013 r.** odbyło się posiedzenie Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Kultury oraz Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Edukacji, Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, zaś w dniu **24 stycznia** Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska, których przedmiotem była dyskusja nad projektem *Strategii*;
- **6 marca 2013 r.** odbyło się posiedzenie Przewodniczących i Wiceprzewodniczących Sejmików, Przewodniczących Komisji Sejmików Województw Śląskiego i Małopolskiego z udziałem Marszałków i Zarządów Województw w trakcie którego dyskutowano nad projektem *Strategii* oraz zaprezentowano uwagi dotychczas zgłoszone w trakcie konsultacji.

2. Realizując zasadę partnerstwa, jeszcze przed rozpoczęciem formalnych konsultacji społecznych projektu *Strategii* podjęto działania na rzecz uspołecznienia tego procesu. Na przełomie **lutego i marca 2012 r.** w obu województwach przeprowadzono **badanie ankietowe**, którego celem było zebranie opinii na temat możliwości oraz form współpracy pomiędzy podmiotami z **województw** śląskiego i małopolskiego. Respondenci, wśród których znaleźli się przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, naukowcy, przedsiębiorcy oraz przedstawiciele świata kultury, mieli możliwość nie tylko podzielenia się swoimi doświadczeniami wynikającymi ze współdziałania z podmiotami z sąsiedniego województwa, ale również wyartykułowania oczekiwań oraz aspiracji związanych z przyszłą współpracą.

Z kolei uczestnicy **warsztatów** przeprowadzonych w Katowicach (**16 marca 2012 r.**) oraz Tyńcu (**20 kwietnia 2012 r.**) mieli okazję zgłaszania propozycji działań oraz projektów, które ich zdaniem powinny znaleźć odzwierciedlenie w zapisach *Strategii*.

Ponadto w okresie **od 3 lipca do 21 września 2012 r.** w województwie małopolskim przeprowadzono konsultacje społeczne programów strategicznych połączone z naborem projektów do Banku Projektów Regionalnych. **Od 28 sierpnia 2012 r.** konsultacjami objęty był również projekt *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020*.

Szczegółowe zestawienie uwag zgłoszonych w procesie konsultacji społecznych projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020*

W poniższych tabelach zaprezentowano uwagi zgłoszone do projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020*, przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. Uwagi zostały pogrupowane w sposób tematyczny:

- **Część I:** Konsultacje środowiskowe projektu *Strategii*.
- **Część II:** Konsultacje społeczne projektu *Strategii* wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko: (A) – uwagi zebrane w województwie małopolskim, (B) – uwagi zebrane w województwie śląskim.
- **Część III:** Konsultacje z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.
- **Część IV:** Konsultacje projektu *Strategii* z radnymi wojewódzkimi.
- **Część V:** Pozostałe przedsięwzięcia konsultacyjne.
- **Część VI:** Rekomendacje dla projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020* wynikające z oceny ex-ante.

Dla każdej spośród zgłoszonych uwag zarekomendowano sposób uwzględnienia w końcowej wersji *Strategii*. Przyjęto cztery formy odpowiedzi:

- **uwaga uwzględniona** – oznacza, że zapis w *Strategii* został zmieniony zgodnie z zakresem merytorycznym zgłoszonej uwagi,
- **uwaga uwzględniona częściowo** – w oparciu o uwagę przeformułowane zostały niektóre zapisy *Strategii*,
- **uwaga zawiera się w już istniejących zapisach** – zakres proponowanej uwagi ma swoje odzwierciedlenie w już istniejących zapisach *Strategii*,
- **uwaga nieuwzględniona** – ze względu na brak zgodności z przyjętymi w *Strategii* założeniami.

Polska Południowa

Część I: Konsultacje środowiskowe projektu *Strategii*

Lp.	Data wpływu	Treść uwagi	Część dokumentu, którego dotyczy uwaga	Sposób rozpatrzenia uwagi
Prognoza oddziaływania na środowisko projektu <i>Strategii</i> – Centrum Dziedzictwa Przyrodniczego Górnego Śląska				
1.		Uzupełnienie charakterystyki <i>Ochrony przyrody</i> o informacje na temat rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000 w zakresie liczby i uwzględnienie wskazanych form ochrony przyrody w prezentowanej powierzchni chronionej oraz wskazanie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla funkcjonowania obszarów chronionych.	Diagnoza	<u>Uwaga uwzględniona</u> Diagnoza została poszerzona o informacje dotyczące obszarów chronionych w Polsce Południowej.
2.		Poszerzenie diagnozy strategicznej o ocenę: stanu zdrowia mieszkańców, stanu i użytkowania zasobów wodnych, jakości powietrza, gospodarki odpadami.	Diagnoza	<u>Uwaga uwzględniona</u> Diagnoza została poszerzona o wymienione zagadnienia.
3.		Dla właściwego uwzględnienia zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz ochroną środowiska w ramach analizy SWOT zaleca się usunięcie spośród zagrożeń II celu strategicznego zapisu dotyczącego barier prawnych, w tym związanych z ochroną środowiska, utrudniających realizację inwestycji infrastrukturalnych (lub samego fragmentu odnoszącego się do ochrony środowiska).	SWOT cel II	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W analizie strategicznej dla Celu II utrzymano słabą stronę dotyczącą barier prawnych utrudniających realizację inwestycji infrastrukturalnych. Zapis ten nie kwestionuje zasadności funkcjonowania tego rodzaju przepisów, zwraca jednak uwagę, iż opisane w nich procedury nierzadko wydłużają realizację inwestycji.
4.		Dodanie zapisu: Niedostateczny stan infrastruktury ochrony środowiska na obszarach rozwoju turystyki.	Słabe strony SWOT cel III	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
5.		Dodanie zapisu: Poprawa jakości środowiska.	Szanse SWOT cel III	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
6.		Dodanie zapisu: Postępująca fragmentacja przestrzeni i ograniczanie drożności i funkcjonalności korytarzy ekologicznych.	Zagrożenia SWOT cel I i II	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zapisy analizy SWOT korespondują z charakterystyką poszczególnych celów strategicznych. Cel I zorientowany jest na wzmacnianie relacji i integrację Europolu śląsko-krakowskiego zaś realizacja Celu II służyć będzie szeroko rozumianej integracji obu województw. Proponowany zapis

				odpowiada specyfice strategii wojewódzkich bądź też strategii sektorowych. Jedną z podstawowych zasad wdrażania <i>Strategii</i> jest zasada zrównoważonego rozwoju, która gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.
7.		Dodanie zapisu: Nadmierny rozwój infrastruktury na obszarach o szczególnych wartościach przyrodniczo-krajobrazowych, w szczególności podlegających ochronie prawnej na podstawie ustawy o ochronie przyrody.	Zagrożenia	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zapisy analizy SWOT korespondują z charakterystyką poszczególnych celów strategicznych. Cel I zorientowany jest na wzmacnianie relacji i integrację Europolu śląsko-krakowskiego zaś realizacja Celu II służyć będzie szeroko rozumianej integracji obu województw. Proponowany zapis odpowiada specyfice strategii wojewódzkich bądź też strategii sektorowych. Jedną z podstawowych zasad wdrażania <i>Strategii</i> jest zasada zrównoważonego rozwoju, która gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności. Konsekwencją przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju jest uznanie ochrony środowiska za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej.
8.		W kierunku 1.4 proponuje się uzupełnienie działania 1.4.1 o zapis „...przy uwzględnieniu wymogów ochrony zasobów przyrodniczych i obszarów cennych przyrodniczo” lub „...przy zachowaniu trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego”.	Kierunki działań	<u>Uwagi uwzględnione częściowo</u> W ramach rozdziału zatytułowanego <i>Zasady wdrażania Strategii</i> uszczegółowione zostały zapisy dotyczące zasady zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, przestrzennym, gospodarczym i środowiskowym. W obecnej redakcji zasada ta gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z

9.	W opisie kierunku 2.3 proponuje się wprowadzenie zapisu „przy zachowaniu zasobów przyrodniczych makroregionu” lub „...przy zachowaniu trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego”.		uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności. Konsekwencją przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju jest uznanie ochrony środowiska za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej.
10.	W kierunku 2.4 proponuje się uzupełnienie działania 2.4.3 o zapis „...uwzględniająca potrzebę zachowania trwałości układów przyrodniczych”.		
11.	W kierunku 3.1 proponuje się uzupełnienie działania 3.1.1 o zapis „... z zachowaniem podrzędności funkcji turystycznych wobec funkcji ekologicznych na obszarach podlegających ochronie prawnej”.		
12.	W kierunku 3.2 proponuje się uzupełnienie działania 3.2.1 o zapis „...z zachowaniem podrzędności funkcji sportowych wobec funkcji ekologicznych na obszarach podlegających ochronie prawnej”. Powyższy zapis należy wprowadzić wyłącznie w przypadku gdy w ramach działania przewidziano taką możliwość. W przeciwnym razie sugeruje się doprecyzowanie zapisu.		
13.	Uzupełnienie zasad realizacji strategii o zasadę przezorności i zasadę prewencji.	Zasady wdrażania <i>Strategii</i>	<u>Uwagi uwzględnione</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
14.	Zasada przezorności (ostrożności) – zobowiązuje podmioty zamierzające podjąć określone działania do dołożenia należytej staranności w ocenie ich środowiskowych skutków i udowodnienia, że działalność ta nie spowoduje dla środowiska zagrożenia.		
15.	Zasada prewencji (zapobiegania) – nakłada ona obowiązek rozważenia potencjalnych skutków konkretnego działania i podjęcia odpowiednich działań zapobiegawczych (już na etapie planowania).		

16.		Zmiana jakości wód powierzchniowych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych kategoriach jakości wód dla stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego lub pod kątem wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia).	Wskaźniki	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Ze względu na makroregionalny charakter <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> wprowadzenie do tego dokumentu wymienionych wskaźników uznano za nieadekwatne do poziomu planowania. Pomiar tych zjawisk będzie odbywał się na poziomie strategii sektorowych.
17.		Zmiana jakości wód podziemnych (% udział punktów pomiarowych w poszczególnych klasach jakości wód).	Wskaźniki	
18.		Liczba wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć lub projektów z zakresu gospodarki odpadami.	Wskaźniki	
19.		Liczba wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć lub projektów z zakresu ochrony przyrody.	Wskaźniki	
Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Krakowie				
20.	22.11.12	Rozwój niektórych przedsięwzięć wiąże się ze wzrostem obciążenia środowiska, dlatego przy realizacji konkretnych działań należy przewidywać rozwiązania mające na celu zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności (promowanie i wdrażanie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii, ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, racjonalna gospodarka odpadami).	Całość dokumentu	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> W ramach rozdziału zatytułowanego <i>Zasady wdrażania Strategii</i> uszczegółowione zostały zapisy dotyczące zasady zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, przestrzennym, gospodarczym i środowiskowym. W obecnej redakcji zasada ta gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności. Konsekwencją przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju jest uznanie ochrony środowiska za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej.
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Krakowie				
21.	27.12.12	W <i>Strategii</i> należy określić działania, jakie winny być podjęte na rzecz poprawy stanu jakości powietrza, wód, gleby oraz racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi i tworów przyrody żywej i nieożywionej.	Całość dokumentu	<u>Uwagi zawierają się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. zapisano jeden kierunek działań dedykowany ochronie środowiska (2.4). Na bazie tych zapisów możliwe jest rozwijanie współpracy małopolsko-śląskiej w obszarze ochrony środowiska. Na ich podstawie

22.	Wskazanie w projekcie Strategii konkretnych kierunków działań i projektów kluczowych nastawionych na rozwiązywanie problemów wspólnych dla obu województw: zanieczyszczenie powietrza, zaopatrzenie mieszkańców w wodę dobrej jakości, prawidłowa gospodarka przestrzenna.	Całość dokumentu	możliwe jest tworzenie projektów realizujących zadania, o których mowa w uwadze. Ponadto należy zwrócić uwagę na nową redakcję zasady zrównoważonego rozwoju, która gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.
23.	Zaktualizowanie źródeł wody pitnej na potrzeby ludności oraz rozbudowa i utrzymanie systemów zaopatrzenia w wodę z uwzględnieniem ewentualnej roli zbiornika Świnna Poręba oraz kwestii przerzutów wody.	Całość dokumentu	Szereg spośród wskazanych w uwadze działań powinno być podejmowanych przede wszystkim na podstawie zapisów strategii rozwoju obu regionów (np. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego, kierunek polityki 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski). Z punktu widzenia celu opracowania <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> , dokument ten ma przede wszystkim identyfikować główne potencjały obu województw i wskazywać kierunki ich wykorzystania na rzecz poprawy pozycji konkurencyjnej makroregionu.
24.	Działania na rzecz obniżenia zasolenia wód powierzchniowych (powstałego w wyniku działalności górniczej) w kontekście spełnienia wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej.	Całość dokumentu	
25.	W Strategii nie przyjęto również szeregu istotnych propozycji z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego, zgłoszonych w trakcie warsztatów i badania ankietowego: - powołanie grupy roboczej ds. przyrody (RDOŚ Kraków i Katowice, Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, UJ, UŚ, CDPGŚ); - opracowanie koncepcji regionalnego systemu obszarów chronionych Polski Południowej; - opracowanie standardów urządzeniowo-rolnych w krajobrazie otwartym; - rewitalizacja lasów beskidzkich; - rewitalizacja wód Górnej Wisły.	Całość dokumentu	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie Strategii przyjętym przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. zapisano jeden kierunek działań dedykowany ochronie środowiska (2.4). Na bazie tych zapisów możliwe jest rozwijanie współpracy małopolsko-śląskiej w obszarze ochrony środowiska. Na ich podstawie jest tworzenie projektów realizujących zadania, o których mowa w uwadze. W kontekście powołania grupy roboczej ds. przyrody należy zwrócić uwagę na zapisy <i>Strategii</i> dotyczące systemu wdrażania, które przewidują tworzenie grup projektowych przygotowujących i inicjujących rozwiązania w zakresie organizacji oraz realizacji poszczególnych projektów. Na podstawie tego zapisu możliwe jest powołanie również grupy zajmującej się zagadnieniami z zakresu ochrony przyrody.

26.		Całkowicie pominięto potrzebę spójnej polityki w kształtowaniu przestrzeni krajobrazowej (co jest szczególnie istotne dla wydzielonych krajobrazowo obszarów, np. Jury Krakowsko-Częstochowskiej, Podgórze i obszarów górskich), a także konieczności identyfikacji i utrzymania drożności regionalnych korytarzy migracyjnych.	Cele strategiczne	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Brak zapisów bezpośrednio nawiązujących do wspomnianych zagadnień nie oznacza, iż zostały one pominięte. W tym kontekście należy zwrócić uwagę zwłaszcza na nową redakcję zasady zrównoważonego rozwoju, która gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej, a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. W pewnym zakresie działania te mogą być realizowane również na podstawie zapisów kierunku działań 2.4. Szereg działań związanych z ochroną krajobrazu może być podejmowanych również na podstawie zapisów strategii rozwoju obu regionów (np. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego, kierunek polityki 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski (działanie 6.1.6) oraz kierunek polityki 2.1 Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej (działania 2.1.13-2.1.15).
27.		Wskazane w <i>Strategii</i> cele i kierunki działania związane z ochroną środowiska mają charakter ogólnikowy i zostały wprowadzone do dokumentu jako dodatkowe elementy, uwzględnione w innych obszarach działania.	Całość dokumentu	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Stopień ogólności zapisów jest adekwatny do charakteru dokumentu jakim jest <i>Strategia</i>, która wskazuje kierunki współdziałania obu regionów. Na bazie tych zapisów możliwe jest rozwijanie współpracy małopolsko-śląskiej w obszarze ochrony środowiska. Na ich podstawie możliwe jest również tworzenie projektów realizujących zadania, o których mowa w uwadze.
28.		W celach strategicznych, kierunkach działań i projektach kluczowych określonych w <i>Strategii</i> w sposób niewystarczający odniesiono się do problemów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.	Cele strategiczne	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zasada zrównoważonego rozwoju stanowi jedną z kluczowych reguł wdrażania <i>Strategii</i>. W ramach rozdziału zatytułowanego <i>Zasady wdrażania Strategii</i> uszczegółowione zostały zapisy dotyczące tej zasady. W obecnej redakcji gwarantuje ona, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności.

				Konsekwencją przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju jest uznanie ochrony środowiska za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej.
29.		Zapisy kierunku działań 2.4 mają charakter ogólnikowy i nie pociągają za sobą wskazania konkretnych działań, ani określenia projektów kluczowych dla ich realizacji.	Kierunek działań 2.4	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Ogólny charakter zapisów wynika ze specyfiki dokumentu jakim jest <i>Strategia</i> . Zapisy te wyznaczają ramy, w których możliwe będzie podejmowanie szeregu działań na rzecz ochrony środowiska.
30.		Rezygnacja w projekcie <i>Strategii</i> z wyznaczenia celu i kierunku działań na rzecz ochrony środowiska i rozproszenie ewentualnych działań proekologicznych na różne obszary polityki regionalnej powoduje marginalizację problematyki ochrony środowiska. Wyłączenie obszaru działań na rzecz środowiska jest niezrozumiałe.	Cele strategiczne/kierunki działań	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Należy zwrócić uwagę na metodologię wyodrębniania poszczególnych celów strategicznych. Cele te nie zostały bowiem wyodrębnione według kryterium sektorowego, lecz skupiają w sobie szereg zagadnień dotyczących różnych dziedzin i branż. W ten sposób możliwym było bardziej kompleksowe spojrzenie na perspektywę rozwojową makroregionu Polski Południowej. Przyjęcie tej metody wyodrębniania celów strategicznych wyklucza rzecz jasna możliwość zdefiniowania odrębnego celu poświęconego środowisku oraz jego ochronie. Niemniej jednak nie oznacza to, że w <i>Strategii</i> pominięto bądź też zmarginalizowano zagadnienia związane z przyrodą oraz jej ochroną. W <i>Strategii</i> zagadnienia te zostały potraktowane w sposób horyzontalny m.in. poprzez wyodrębnienie zasad wdrażania odnoszących się do wszystkich celów strategicznych.
31.		Bardziej właściwe podejście do problematyki ochrony środowiska powinno polegać na wyznaczeniu oddzielnego obszaru działania na rzecz ochrony środowiska jako jednego z celów <i>Strategii</i> oraz wskazanie konkretnych projektów w tym zakresie, mając na uwadze nie tylko ochronę wód i powietrza, gospodarkę odpadami, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne, lecz również zachowanie i ochronę zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych.		Jednocześnie w projekcie <i>Strategii</i> przyjętym przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. wyodrębniono kierunek działań dedykowany ochronie środowiska (2.4), którego zapisy stanowią bazę do rozwijania współpracy małopolsko-śląskiej w obszarze ochrony środowiska.

32.	Przyjęte w <i>Strategii</i> zasady: partnerstwa, programowania, efektywności inwestycyjnej, montażu finansowego oraz monitorowania i oceny znacznie wzmocnią osiągnięcie planowanych celów, jednak nie zagwarantują realizacji zapisów <i>Strategii</i> zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Pomimo, iż zasada ochrony środowiska uznana została za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej, należy zauważyć, że zapisy te mają raczej charakter deklaracyjny i nie znajdują odzwierciedlenia w innych częściach dokumentu.	Zasady wdrażania <i>Strategii</i>	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zasada zrównoważonego rozwoju stanowi jedną z kluczowych reguł wdrażania <i>Strategii</i>. W ramach rozdziału zatytułowanego <i>Zasady wdrażania Strategii</i> uszczegółowione zostały zapisy dotyczące tej zasady. W obecnej redakcji gwarantuje ona, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności. Konsekwencją przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju jest uznanie ochrony środowiska za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej.
33.	Niektóre wskazane do realizacji projekty kluczowe o znacznym zasięgu przestrzennym i dużej skali oddziaływania, takie jak program ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły, Budowa BDI, drogi S1, czy budowa CMK mogą generować czynniki ryzyka środowiskowego i wręcz stanowić znaczne zagrożenie dla lokalnej i regionalnej bioróżnorodności oraz integralności i spójności obszarów chronionych. Problem ten został w dokumencie w wystarczającym stopniu zauważony i uwzględniony. Dlatego też niezbędne jest uzupełnienie zasad realizacji <i>Strategii</i> o zasadę przezorności i zasadę prewencji.	Projekty kluczowe	<u>Uwaga uwzględniona</u> W rozdziale <i>Zasady realizacji Strategii</i> dodane zostały zasady przezorności i prewencji. Ponadto uszczegółowiona została zasada zrównoważonego rozwoju. Wprowadzone zmiany ograniczą zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, które może wynikać z realizacji zapisów <i>Strategii</i>. Należy również pamiętać, że realizacja wymienionych przedsięwzięć będzie wymagała przeprowadzenia odrębnego dla każdego z nich postępowania dotyczącego oceny oddziaływania na środowisko.
34.	W działaniach przewidujących budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury należy uwzględnić zapisy gwarantujące zachowanie różnorodności biologicznej, drożności korytarzy ekologicznych i minimalizację presji na tereny wrażliwe (zwłaszcza obszary chronione).	Całość dokumentu	<u>Uwagi uwzględnione</u> W ramach rozdziału zatytułowanego <i>Zasady wdrażania Strategii</i> uszczegółowione zostały zapisy dotyczące zasady zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, przestrzennym, gospodarczym i środowiskowym. W obecnej redakcji zasada ta gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z

35.	Należy wprowadzić zapisy gwarantujące rozwój turystyki i sportu z uwzględnieniem chłonności i pojemności turystycznej obszarów, konieczności zachowania różnorodności biologicznej oraz przyjęcia zasady nadrzędności funkcji ekologicznych wobec funkcji sportowych i turystycznych na obszarach podlegających ochronie prawnej.	Całość dokumentu	uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności. Konsekwencją przyjęcia zasady zrównoważonego rozwoju jest uznanie ochrony środowiska za kluczową i równoważną w realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej.
36.	Diagnoza powinna zostać uzupełniona o: ocenę stanu i użytkowania zasobów wodnych, jakości powietrza, gospodarki odpadami. W diagnozie należy uwzględnić pominięte formy ochrony przyrody, ocenę stanu zdrowia mieszkańców obu województw.	Diagnoza	<u>Uwaga uwzględniona</u> Diagnoza została uzupełniona o wskazane w uwadze zagadnienia.
37.	Usunąć z analizy SWOT dla celu II zagrożenie "bariery prawne, w tym związane z ochroną środowiska, utrudniające realizację inwestycji infrastrukturalnych".	SWOT dla Celu II	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W analizie strategicznej dla Celu II utrzymano słabą stronę dotyczącą barier prawnych utrudniających realizację inwestycji infrastrukturalnych. Zapis ten nie kwestionuje zasadności funkcjonowania tego rodzaju przepisów, zwraca jednak uwagę, iż opisane w nich procedury nierzadko wydłużają realizację inwestycji.
38.	W systemie monitorowania realizacji <i>Strategii</i> nie uwzględniono wskaźników odnoszących się do zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Proponuje się uwzględnienie następujących wskaźników: monitorowanie zmian jakości wód powierzchniowych i podziemnych, liczba wspólnie zrealizowanych przedsięwzięć lub projektów z zakresu ochrony przyrody.	Wskaźniki	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Ze względu na makroregionalny charakter <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> wprowadzenie do tego dokumentu wymienionych wskaźników uznano za nieadekwatne do poziomu planowania. Pomiar tych zjawisk będzie odbywał się na poziomie strategii sektorowych.
39.	Należy zrezygnować z jednoznacznego określenia przebiegu trasy S1 przez powiat oświęcimski.	Projekt kluczowy	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: „Budowa drogi S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku-Białej w postulowanym wariantcie przebiegu przez powiat oświęcimski”. Taka redakcja projektu kluczowego stanowi wynik uzgodnień z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Należy również pamiętać, że projekt ten stanowi jedną z inwestycji kluczowych z punktu widzenia rozwoju obu województw.

40.		Podniesienie standardów DK 94 do parametrów drogi ekspresowej lub drogi głównej ruchu przyspieszonego może okazać się trudne do realizacji z uwagi na istniejącą zabudowę oraz duży opór społeczny.	Projekt kluczowy	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: Podniesienie standardów DK 94 (Kraków – Olkusz – Sławków – Dąbrowa Górnicza – Bytom) – droga główna ruchu przyspieszonego o przekroju dwujezdniowym dwupasmowym na całym przebiegu”. Taka redakcja projektu kluczowego stanowi wynik uzgodnień z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej. Projekt ten stanowi jedną z inwestycji kluczowych z punktu widzenia rozwoju obu województw.
41.		Na obecnym etapie przyjęcie Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły jako projektu kluczowego <i>Strategii</i> wydaje się przedwczesne.	Projekt kluczowy	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Umieszczenie w <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i>, Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły stanowi wyraz woli obu regionów, które poprzez jego realizację chcą minimalizować zagrożenie powodziowe. W diagnozie sporządzonej w <i>Strategii</i> powódź wskazano jako jedno z największych zagrożeń dla obu województw.
42.		Należy wskazać nadrzędność wartości przyrodniczej i jej bezwzględny priorytet przy podejmowaniu wszelkich działań mających na celu stworzenie na Pustyni Błędowskiej oferty turystycznej.	Projekt kluczowy	<u>Uwaga uwzględniona</u> Przyjęcie w <i>Strategii</i> zasady zrównoważonego rozwoju gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.
43.		Konieczne jest wprowadzenie do tekstu dokumentu zapisów gwarantujących, że projektowany rozwój infrastruktury technicznej, a także rozwój turystyki będą odbywać się z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.	Całość dokumentu	<u>Uwaga uwzględniona</u> Uszczegółowione zostały zapisy dotyczące zasady zrównoważonego rozwoju. W obecnej redakcji zasada ta gwarantuje, że wszelkie działania mające na celu rozwój infrastruktury technicznej (transportowej, energetycznej, przeciwpowodziowej), a także rozwój turystyki, będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności. Ewentualny wzrost obciążenia środowiska wynikający z realizacji przedsięwzięć wymaga z kolei wdrożenia rozwiązań zapewniających zrekompensowanie negatywnych skutków tej działalności.
44.		W zapisach <i>Strategii</i> winna być uwzględniona zasada przezorności i prewencji.	Zasady wdrażania <i>Strategii</i>	<u>Uwaga uwzględniona</u> W rozdziale dotyczącym zasad wdrażania <i>Strategii</i> uwzględniono zasady przezorności i prewencji.

Część II A: Konsultacje społeczne projektu Strategii wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko – uwagi zebrane w województwie małopolskim

Lp.	Data wpływu	Treść uwagi	Część dokumentu, którego dotyczy uwaga	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	30.11.12	Dopisać do PROJEKTÓW KLUCZOWYCH: Rewitalizacja i rozbudowa DROGI WODNEJ GÓRNEJ WISŁY oraz włączenie jej do europejskiego systemu dróg wodnych przez budowę KANAŁU ŚLĄSKIEGO.	2.3. Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw PROJEKTY KLUCZOWE (str. 23)	Imię i Nazwisko Fundacja Etyka Nie Zostałeś Sam	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Za nieuwzględnieniem tego projektu w Strategii przemawiają brak szczegółowych analiz jednoznacznie potwierdzających jego ekonomiczną opłacalność oraz brak ostatecznej decyzji na szczeblu rządowym w sprawie budowy Kanału Śląskiego (zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Transportu ma ona zostać podjęta do 2020 roku). Należy również pamiętać, że decyzja ta jest powiązana z podjęciem decyzji w sprawie budowy połączenia wodnego śródlądowego Dunaj – Odra - Łaba (DOL) spełniającego wymogi co najmniej IV klasy żeglowności.
2.	30.11.12	Propozycja poszerzenia zakresu projektu kluczowego pn. "Realizacja Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły." również o obszar zlewni rzeki Dunajec. W części diagnostycznej projektu Strategii, na stronie 12, zidentyfikowano grupę miast szczególnie zagrożonych podtopieniami. W celu przeciwdziałania temu zjawisku zaproponowano jako kluczowy projekt pn. „Realizacja Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły.” Istnieje jednak obawa, że przy takim tytule, wstępnie definiującym zakres obszarowy projektu, nie obejmie on swoim zasięgiem Wschodniej Małopolski. Z racji, że w grupie zidentyfikowanych miast znajdują się ośrodki ze wschodniej części województwa małopolskiego, wnioskujemy o poszerzenie zakresu lub tytułu tego projektu o	s. 12 DIAGNOZA, Bezpieczeństwo oraz s. 24 2.4. Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi.	Gmina Miasta Tarnowa	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Katalog miast zagrożonych powodzią zamieszczony na str. 12 projektu Strategii stanowi jedynie przykładowe wyliczenie. Umieszczenie w Strategii dla Rozwoju Polski Południowej, Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły stanowi wyraz woli obu regionów, które poprzez jego realizację chcą minimalizować zagrożenie powodziowe. Należy jednocześnie pamiętać, że jest to program rządowy, zaś jego realizacja koordynowana jest przez wojewodę małopolskiego pełniącego funkcję Pełnomocnika Rządu ds. Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły.

		działania realizowane również w tej części Małopolski.			
3.		Wnioskuje się o uzupełnienie części opisowej Celu II o informację o wpływie Europolu śląsko-krakowskiego na rozwój pozostałych obszarów województwa małopolskiego.	s. 17-20 Cel II	Gmina Miasta Tarnowa	<u>Uwaga uwzględniona</u> W opisie celu I wprowadzono następujący tekst: "W kontekście pierwszego celu strategicznego, postrzeganie Europolu śląsko-krakowskiego wyłącznie jako geograficznie wyodrębnionego układu, na którego części składają się Metropolia Górnośląska oraz Kraków, okazuje się niewystarczające. Na gruncie zapisów niniejszej <i>Strategii</i> bardziej zasadnym jest rozumienie Europolu jako formy współpracy pomiędzy ośrodkami metropolitalnymi obu województw, której efekty i oddziaływanie dotyczyć będą całego obszaru Polski Południowej".
4.		Wnioskuje się o wprowadzenie zapisów umożliwiających objęcie projektem kluczowym pn. „Wspólna „Karta Metropolitalna” pozwalająca na korzystanie z usług publicznych obu aglomeracji.” również innych niż Kraków ośrodków miejskich, zlokalizowanych na terenie obu województw.		Gmina Miasta Tarnowa	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Działania oraz projekty kluczowe wymienione w celu I nakierowane są na integrację Europolu śląsko-krakowskiego. Niemniej jednak podejmowanie działań prowadzących do integracji pozostałych obszarów obu regionów, możliwe będzie w ramach celu II. W opisie tego celu wprost stwierdzono, że jest on "zorientowany na szeroko rozumianą integrację: przestrzeni, podmiotów oraz różnego rodzaju aktywności."
5.		Wnioskuje się o wprowadzenie działania lub projektu kluczowego mającego na celu intensyfikację rozwoju gospodarczego (lub rozwój stref aktywności gospodarczej) na obszarach leżących w pasie Autostrady A4.	s. 23 Kierunek działań 2.3 Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw.	Gmina Miasta Tarnowa	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Zapisy odnoszące się do rozwoju gospodarczego, w tym kreowania oferty inwestycyjnej znajdują się w kierunku działań 3.3.
6.	30.11.12	...Zasadniczym elementem budowania pakietowej oferty turystycznej powinny stać się atrakcje turystyczne wspólne dla obu województw, w szczególności Beskidy, Jura Krakowsko-Częstochowska oraz zabytkowe obiekty górnicze.	V Cele strategiczne, Cel III / strona 25 / POLSKA POŁUDNIOWA MIEJSCEM PRZYCIĄGAJĄCYM LUDZI, PODMIOTY I INICJATYWY WZMACNIAJĄCE POTENCJAŁY MAKROREGIONU. ... Zasadniczym	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu poprzez dodanie projektu kluczowego: Szlak zabytków górniczych Polski Południowej.

			elementem budowania pakietowej oferty turystycznej powinny stać się atrakcje turystyczne wspólne dla obu województw, w szczególności Beskidy oraz Jura Krakowsko-Częstochowska.		
7.		Wykreowanie „Szlaku górniczego” jako flagowego produktu turystycznego Polski Południowej (dodanie nowego projektu kluczowego obejmującego najstarsze zabytkowe kopalnie śląskie i małopolskie, w szczególności wpisane na listę UNESCO).	V Cele strategiczne, Cel III / strona 27 / POLSKA POŁUDNIOWA MIEJSCEM PRZYCIĄGAJĄCYM LUDZI, PODMIOTY I INICJATYWY WZMACNIAJĄCE POTENCJAŁY MAKROREGIONU. 3.1. Tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw. PROJEKTY KLUCZOWE	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A	<u>Uwaga uwzględniona</u> W celu III dodano projekt kluczowy pod nazwą: „Szlak zabytków górniczych Polski Południowej”
8.		Rozwijanie wspólnych tematycznych szlaków turystycznych – np. „górale Polski Południowej”, szlak monarchii austrowęgierskiej, „rowerem po Polsce Południowej”, „różnorodność przyrodnicza Polski Południowej”, „kopalnie Polski Południowej”, „szlak starych zamków”, „szlak pałaców”, „szlak architektury drewnianej”, „architektura militaria”, „szlak zabytków	Załącznik 2B LISTA PROPOZYCJI ZGŁOSZONYCH W TRAKCIE WARSZTATÓW I BADANIA ANKIETOWEGO, STANOWIĄCA PODSTAWĘ DLA	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Należy zwrócić uwagę na charakter załącznika 2B. Stanowi on wykaz/ inwentarz propozycji zgłoszonych przez uczestników badania ankietowego (luty/marzec 2012) oraz 2 warsztatów (marzec/kwiecień). Zawarte w nim zapisy jedynie ilustrują przebieg prac nad projektem, nie stanowiąc jednocześnie żadnych dodatkowych postulatów. Informuje o tym nazwa załącznika oraz tekst bezpośrednio pod nią: "Załącznik 2B LISTA

		architektury modernistycznej i sztuki l. 1918-1939” oraz „szlak górniczy”.	USTALENIA KIERUNKÓW I TYPÓW PROJEKTÓW ZAWARTYCH W STRATEGII / strona 46 / 3.1 Tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw. Rozwijanie wspólnych tematycznych szlaków turystycznych – np. „górale Polski Południowej”, szlak monarchii austrowęgierskiej, „rowerem po Polsce Południowej”, „różnorodność przyrodnicza Polski Południowej”, „kopalnie Polski Południowej”, „szlak starych zamków”, „szlak pałaców”, „szlak architektury drewnianej”, „architektura militaria”, „szlak zabytków architektury modernistycznej i sztuki l. 1918-1939”.	PROPOZYCJI ZGŁOSZONYCH W TRAKCIE WARSZTATÓW I BADANIA ANKIETOWEGO, STANOWIĄCA PODSTAWĘ DLA USTALENIA KIERUNKÓW I TYPÓW PROJEKTÓW ZAWARTYCH W STRATEGII. Poniższa lista stanowi wynik badania ankietowego oraz prac warsztatowych przeprowadzonych w obu województwach od lutego do maja 2012 r. Materiał ten był jednym z elementów, które legły u podstaw sformułowania kierunków i typów projektów zawartych w niniejszej <i>Strategii</i>". W końcowym projekcie <i>Strategii</i> porządkująco-inwentarzowy charakter tego załącznika został jeszcze mocniej wyeksponowany. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż w <i>Strategii</i> przewidziano szereg projektów kluczowych dedykowanych szlakom tematycznym łączącym atrakcje turystyczne zlokalizowane na terenie obu regionów.
--	--	---	---	--

9.		Potencjalni beneficjenci działań określonych w strategii: *MŚP oraz duże przedsiębiorstwa *Jednostki samorządu terytorialnego *Instytucje publiczne i kulturalne *Organizacje pozarządowe *Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (w tym podmioty zarządzające obiektami wpisanymi na listę UNESCO)	Uwaga ogólna dotycząca wprowadzenia listy podmiotów stanowiących potencjalnych beneficjentów działań realizowanych w oparciu o <i>Strategię dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020</i>	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Tego rodzaju informacje znalazły się w dokumencie "Założenia do Strategii dla Rozwoju Polski Południowej", przyjętym przez Zarządy Województw Małopolskiego i Śląskiego w grudniu 2011 r. (patrz rozdział Partnerzy wdrażania Strategii).
10.		Działania przewidziane w <i>Strategii</i> będą przede wszystkim pozytywnie oddziaływać na dziedzictwo kulturowe w tym obiekty zabytkowe wpisane na listę UNESCO.	Uwagi do dokumentu: „Proгноza oddziaływania na środowisko projektu <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020</i> .” 6. Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> ze wskazaniem sposobów zapobiegania negatywnym skutkom środowiskowym bądź ich ograniczania lub kompensacji./ strona 104 / 6.6. Oddziaływania na dziedzictwo kulturowe. Działania	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zagadnienia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym obiektów zabytkowych wpisanych na listę UNESCO zostały w kompleksowy sposób opisane w strategiach obu województw. Ponadto ochrona dziedzictwa realizowana będzie na podstawie zapisów strategii sektorowych. Na gruncie <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> przewidziano działanie 3.1.3 dotyczące wspólnej promocji produktów turystycznych.

			przewidziane w Strategii będą przede wszystkim pozytywnie oddziaływać na dziedzictwo kulturowe.		
11.	30.11.12	Dodanie jeszcze jednego projektu kluczowego pod nazwą: Integracja przedsięwzięć inwestycyjnych inwestorów prywatnych oraz publicznych działających w Beskidzie Małym na pograniczu obu województw. Tworzenie wspólnych przedsięwzięć w postaci: kolei linowych, nowych tras zjazdowych, tras do narciarstwa biegowego, tras rowerowych, wież i punktów widokowych, itp. łączących już istniejące obiekty i atrakcje w jeden wielki konglomerat rekreacyjno-turystyczny.	Cel III, strona 27 - Projekty Kluczowe	Urząd Miejski w Andrychowie	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Możliwym jest zrealizowanie omawianego projektu na podstawie już istniejących zapisów <i>Strategii</i>. Działanie 3.1.1. przewiduje kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integrację już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw: małopolskiego i śląskiego. Przedsięwzięcia mające na celu wykorzystanie potencjału turystycznego Polski Południowej mogą być podejmowane na podstawie zapisów kierunku działań 3.1. W związku z tym nie uznano za konieczne wprowadzanie nowego projektu kluczowego.
12.	30.11.12	Projekty kluczowe: Dodanie jeszcze jednego punktu o treści: Wykreowanie Jeziora Mucharskiego jako flagowego produktu turystycznego.	Rozdział V Cele strategiczne, Cel III, str.27	Gmina Mucharz	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Działania związane ze Zbiornikiem Świnna Poręba realizowane będą m.in. na podstawie zapisów Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego (patrz działanie 4.5.2).
13.	30.11.12	Umieszczenie istniejącej Drogi Wodnej Górnej Wisły.	Str.9: Dostępność komunikacyjna.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Za nieuwzględnieniem tego projektu w <i>Strategii</i> przemawiają brak szczegółowych analiz jednoznacznie potwierdzających jego ekonomiczną opłacalność oraz brak ostatecznej decyzji na szczeblu rządowym w sprawie budowy Kanału Śląskiego (zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Transportu ma ona zostać podjęta do 2020 roku). Należy również pamiętać, że decyzja ta jest powiązana z podjęciem decyzji w sprawie budowy połączenia wodnego śródlądowego Dunaj – Odra - Łaba (DOL) spełniającego wymogi co najmniej IV klasy żeglowności.

14.	Uszczegółowienie celu II: Polska Południowa przestrzeń współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych 1. Str. 21 dopisać po pkt.4 nowy punkt 5 o brzmieniu: Liczba zrealizowanych projektów z programu przeciwdziałania suszy.	Str. 15, str.21 Kierunki działań 2.3 Infrastruktura integracyjna przestrzeni województw	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Ze względu na makroregionalny charakter <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> wprowadzenie do tego dokumentu wymienionych wskaźników uznano za nieadekwatne do poziomu planowania. Pomiar tych zjawisk będzie odbywał się na poziomie strategii sektorowych.
15.	Dopisanie po pkt.4 i proponowanym wyżej pkt.5 nowy punkt 6 o brzmieniu: Wskaźnik % retencjonowanych wód w stosunku do odpływu.	j.w. str. 21	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	
16.	Uzupełnienie analizy o treść dokumentu pn. "Analiza możliwości wykorzystania dla potrzeb transportu planowanego Kanału Śląskiego łączącego drogę wodną Górnej Wisły z przewidywanym połączeniem Odra-Dunaj-Łąba" Prof. Jana Kulczyka .Wrocław 2010.	Analiza SWOT str. 22	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> brak działań i projektów dedykowanych Kanałowi Śląskiemu oraz Drodze Górnej Wisły. W związku z czym nie uznano za zasadne wprowadzania zapisów dotyczących tego zagadnienia również do analizy SWOT.
17.	Dopisanie punktu 2.3.5 pt.: Zintegrowanie działań na rzecz włączenia istniejących sieci transportowych: drogowych, kolejowych , wodnych, lotniczych do międzynarodowej sieci TEN-T.	Str. 23 pkt 23 Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga częściowo uwzględniona</u> Podejmowanie tego typu działań możliwe jest na podstawie kierunku 3.4. Lobbying na rzecz makroregionu.
18.	Dopisanie punktu 2.3.6 pt.: Zintegrowanie działań na rzecz przygotowania koncepcji rewitalizacji ważnych śródlądowych szlaków wodnych ujętych w Konwencji AGN i z nimi powiązanych.	str 23 j.w.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga częściowo uwzględniona</u> Podejmowanie tego typu działań możliwe jest na podstawie kierunku 3.4. Lobbying na rzecz makroregionu.
19.	Dopisanie do listy pozycji pt.: Sporządzenie i korekta planów ramowych przebiegu sieci transportowych: drogowych, kolejowych, wodnych i lotniczych i powiązanie ich z regionami trzecimi.	Str.23 i str.24 Projekty kluczowe	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u>
20.	Po punkcie 2.4.2 dopisać punkt 2.4.3 zmieniając numerację pozostałych o brzmieniu: -współpraca województw w zakresie przeciwdziałania suszy.	Str. 24 Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zmieniono redakcję obecnego działania 2.4.2 w następujący sposób: „Ochrona dolin rzek mających zlewnie w obu województwach w tym ochrona przeciwpowodziowa (retencja i obwałowania) oraz działania na rzecz przeciwdziałania zjawisku suszy”.

21.		Dopisać drugi projekt kluczowy pn.: Opracowanie makroregionalnego programu retencjonowania wód.	Str. 24 j.w	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Na terenie obu województw realizowane są programy małej retencji (woj. małopolskie: Program Małej Retencji Województwa Małopolskiego; woj. śląskie: Program Małej Retencji dla Województwa Śląskiego). Ponadto w obecnej redakcji <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i>, zadania związane z retencją mogą być realizowane na podstawie działania 2.4.2.
22.	29.11.12	Rewitalizacja i rozbudowa DROGI WODNEJ GÓRNEJ WISŁY oraz włączenie jej do europejskiego systemu dróg wodnych przez budowę KANAŁU ŚLĄSKIEGO.	2.3. Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw PROJEKTY KLUCZOWE str.23	Imię i Nazwisko Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Za nieuwzględnieniem tego projektu w <i>Strategii</i> przemawiają brak szczegółowych analiz jednoznacznie potwierdzających jego ekonomiczną opłacalność oraz brak ostatecznej decyzji na szczeblu rządowym w sprawie budowy Kanału Śląskiego (zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Transportu ma ona zostać podjęta do 2020 roku). Należy również pamiętać, że decyzja ta jest powiązana z podjęciem decyzji w sprawie budowy połączenia wodnego śródlądowego Dunaj – Odra - Łaba (DOL) spełniającego wymogi co najmniej IV klasy żeglowności.
23.	29.11.12	Wspólne przedsięwzięcia na rzecz promowania twórczości wielkich kompozytorów związanych z obydwoma regionami, poczynając od wykorzystania okazji jubileuszowych i już realizowanych przedsięwzięć cyklicznych, jak konkursy i festiwale o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Wśród najwybitniejszych twórców wymieniając przede wszystkim: Henryk Mikołaj Górecki - Katowice /Kraków, Wojciech Kilar – Katowice, Andrzej Panufnik – Kraków, Krzysztof Penderecki – Kraków, Ludomir Różycki – Katowice, Karol Szymanowski - Kraków.	Załącznik 2B/ punkt 1.3.	Filharmonia Śląska im. Henryka Mikołaja Góreckiego oraz Stowarzyszenie "Pro Bono Musicae"	<u>Uwaga częściowo uwzględniona</u> Należy zwrócić uwagę na charakter tego załącznika. Stanowi on wykaz/ inwentarz propozycji zgłoszonych przez uczestników badania ankietowego (luty/marzec 2012) oraz 2 warsztatów (marzec/kwiecień). Zawarte w nim zapisy jedynie ilustrują przebieg prac nad projektem, nie stanowią jednocześnie żadnych dodatkowych postulatów. Informuje o tym nazwa załącznika oraz tekst bezpośrednio pod nią: "Załącznik 2B LISTA PROPOZYCJI ZGŁOSZONYCH W TRAKCIE WARSZTATÓW I BADANIA ANKIETOWEGO, STANOWIĄCA PODSTAWĘ DLA USTALENIA KIERUNKÓW I TYPÓW PROJEKTÓW ZAWARTYCH W STRATEGII Poniższa lista stanowi wynik badania ankietowego oraz prac warsztatowych przeprowadzonych w obu województwach od lutego do maja 2012 r. Materiał ten był jednym z elementów, które legły u podstaw sformułowania kierunków i typów projektów zawartych w niniejszej Strategii". W końcowym projekcie Strategii porządkująco-inwentarzowy charakter tego załącznika

					został jeszcze mocniej wyeksponowany. Na gruncie zapisów projektu <i>Strategii</i> przyjętej w sierpniu 2012 r. możliwe jest realizowanie tego typu imprez. W tym kontekście w szczególności warto zwrócić uwagę na następujące działania: 3.2.2 Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych, w tym: a) organizacja wspólnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych; b) wspólny udział w międzynarodowych przedsięwzięciach artystycznych; c) wspólne projekty wystaw, badań z zakresu kultury i tożsamości regionalnej; 1.3.1 Wykreowanie wspólnych, markowych wydarzeń artystycznych, kulturalnych w oparciu o potencjał środowisk twórczych aglomeracji; 1.3.2. Wspólne zarządzanie obszarem kultury wysokiej.
24.	29.11.12	Uwzględnienie zapisów dotyczących: - Stabilność i ochronne funkcje obszarów leśnych w warunkach górskich; - Monitorowanie i prognozowanie procesów ich zamierania, naturalnej regeneracji i odnowienia lasów w obszarach górskich; - Rozwój kierunków hodowli lasu, gospodarki leśnej bliskiej naturze; - Rola gospodarki leśnej w rozwoju terenów górskich i objętych wpływem przemysłu.		Imię i Nazwisko UR w Krakowie	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Szczegółowość zgłoszonej uwagi nie odpowiada charakterowi dokumentu, jakim jest strategia. Bardziej uzasadnionym jest podejmowanie tego typu działań na bazie programów strategicznych. W tym miejscu warto zwrócić uwagę, że w województwie małopolskim działania te będą realizowane przez Program Strategicznych Ochrona Środowiska oraz Program Ochrony Środowiska Obszary Wiejskie.
25.	28.11.12	Poparcie dla inicjatywy Beskidzkiej Drogi Integracyjnej.	Strategia rozwoju strona 21,43 dot: budowy Beskidzkiej Drogi Integracyjnej – budowa drogi nr 52 Bielsko Biała- Głogoczów	Imię i Nazwisko	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> znajduje się projekt kluczowy dedykowany temu przedsięwzięciu.
26.	18.11.12	Uwzględnienie przygotowania analiz i projektów do budowy Kolei Dużych Prędkości z Katowic do Krakowa przez Olkusz - tak, aby ew. inwestycja ta mogła ruszyć, gdy rozpoczną się prace przy KDP Warszawa - Łódź - Poznań – Wrocław.	IV Diagnoza – dostępność komunikacyjna; Cel I, Cel II – projekty kluczowe	Imię i Nazwisko	<u>Uwaga uwzględniona</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. przewidziano projekt kluczowy pod nazwą "Postulat rozbudowy Centralnej Magistrali Kolejowej poprawiająca szybkość połączenia z Krakowem i Katowicami". Oba regiony zamierzają czynić starania o realizację tego postulatu. Ponadto jednym z działań przygotowującym je

					do włączenia do kolei dużych prędkości, będzie opracowanie koncepcji przebiegu CMK.
27.		Gęstość sieci drogowej i kolejowej warto porównać z innymi mocno zurbanizowanymi obszarami Europy Zachodniej (np. Zagłębie Ruhry, Amsterdam-Rotterdam)	IV Diagnoza – dostępność komunikacyjna	Imię i Nazwisko	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Informacje dotyczące dostępności komunikacyjnej Polski Południowej zostały uwzględnione w diagnozie.
28.		Należy dbać o jak największy udział społeczeństwa w rozwoju regionu, w szczególności organizacji pozarządowych - te ostatnie powinny mieć istotny wpływ na inwestycje/wydarzenia w dziedzinach, w których się specjalizują.	Cel II - Polska Południowa przestrzeni partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystywania możliwości rozwojowych	Imię i Nazwisko	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Udział społeczeństwa oraz organizacji pozarządowych w procesie wdrażania <i>Strategii</i> gwarantuje zasada partnerstwa, która zakłada mobilizowanie i angażowanie podmiotów reprezentujących różnorodne środowiska oraz instytucje na rzecz opracowania oraz wdrożenia <i>Strategii</i> . Szczególną formą tego współdziałania są szerokie konsultacje społeczne zapisów <i>Strategii</i> z: przedstawicielami mieszkańców, środowisk samorządowych, branżowych, naukowych, organizacji pozarządowych, podmiotów publicznych, podmiotów sektora prywatnego itp. Zasada była realizowana już na etapie przygotowywania projektu <i>Strategii</i> .
29.		Rozważenie włączenia Śląska do starań o organizację Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 2022 r.	V Cele strategiczne 3.2. Przyciąganie i organizacja wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.	Imię i Nazwisko	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapisy projektu <i>Strategii</i> przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji ZIO. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbings na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka).
30.	04.12.12	Niedostateczna problematyka dot. aspektów bezpieczeństwa. Powodzie to nie jedyny problem województw w związku z zarządzania bezpieczeństwem. Drugi to bezpieczeństwo cywilne. Zarówno Kraków jak i Katowice nie uchodzą za miasta		Imię i Nazwisko	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Omawiane zagadnienia nie mają charakteru ponadregionalnego w związku z czym nie zostały ujęte w projekcie <i>Strategii</i> . Miejszem właściwym do ich rozwiązywania są strategie wojewódzkie, programy sektorowe oraz strategie przygotowywane przez

		bezpieczne w skali przestępstw. Przeciwdziałanie wypadkom drogowym to kolejny ważny temat wynikający z gęstości dróg obu regionów. Należy również wspomnieć o konieczności wprowadzania zintegrowanych systemów bezpieczeństwa. Istotnym aspektem jest rozwijanie warunków bezpieczeństwa pracy w przedsiębiorstwach, jak i rozpatrzenia stosownych pomysłów związanych np. z wspólnymi kontrolami PIP oraz PIS w obu regionach. Zdecydowanie brakuje współpracy na tym szczeblu.			samorządy miejskie.
31.		Niedostateczna problematyka dotycząca komunikacji miejskiej i międzyregionalnej, a głównie problemu trasy kolejowej z Krakowa do Katowic.		Imię i Nazwisko	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem o charakterze ponadregionalnym. W związku z tym problematyka komunikacji miejskiej nie jest w nim poruszana. Za nieuzasadnioną uznać należy natomiast uwagę, według której w <i>Strategii</i> w niedostateczny sposób poruszono problematykę związaną z komunikacją międzyregionalną. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na działania 1.4.1; 2.3.1; 2.3.2 oraz 2.3.3. Również szereg projektów kluczowych ma na celu usprawnienie komunikacji międzyregionalnej: Modernizacja linii kolejowej Katowice – Kraków (szybkie połączenie); Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej; Podniesienie standardów DK 94 (Kraków – Olkusz – Sławków – Dąbrowa Górnicza – Bytom) – droga główna ruchu przyspieszonego o przekroju dwujezdniowym dwupasmowym na całym przebiegu; Postulat rozbudowy Centralnej Magistrali Kolejowej; Budowa drogi S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku-Białej w postulowanym wariantcie przebiegu przez powiat oświęcimski.
32.		Dużo mówi się o edukacji wyższej, zbyt mało o edukacji podstawowej, w tym niedoboru edukacji artystycznej. To edukacja najmłodszych jest najważniejsza, jak nauczyć ludzi pracy nad sobą i w załączku przeciwdziałać wykluczeniom		Imię i Nazwisko	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Omawiane zagadnienia nie mają charakteru ponadregionalnego w związku z czym nie zostały ujęte w projekcie <i>Strategii</i>. Miejscem właściwym do ich rozwiązywania są strategie wojewódzkie, programy

		społecznym.			sektorowe oraz strategię przygotowywane przez samorządy miejskie.
33.	11.12.12	Ujęcie w projekcie <i>Strategii</i> zadania pod nazwą: "Budowa przepompowni na potoku "Jezioro" we wsi Miejsce gmina Spytkowice, powiat Wadowicki"	Cel 2; Kierunek działań 2.4	Gmina Spytkowice	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem o charakterze ponadregionalnym. Tymczasem zgłoszona propozycja wydaje się być zbyt szczegółowa (jej oddziaływanie ogranicza się to terenu tylko jednej gminy). W związku z tym bardziej uzasadnionym jest realizacja tego typu zadań na podstawie zapisów programów strategicznych.

Część II B: Konsultacje społeczne projektu *Strategii* wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko – uwagi zebrane w województwie śląskim

Lp.	Treść	Część dokumentu, którego dotyczy uwaga	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO				
1.	Po zapoznaniu się z projektem <i>Strategii Rozwoju Polski Południowej</i> Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego nie wnosi do niego uwag. W naszej opinii dokument został opracowany w sposób rzetelny, uporządkowany i przejrzysty – zarówno jego część diagnostyczna, jak i programowa z analizami SWOT. Szczególnie wartościowe w tym dokumencie są konkretne projekty/ pomysły działań, które mają być podejmowane wspólnie przez oba województwa, adekwatne do zakładanych celów i kierunków działań. Tego typu elementy rzadko spotykane są w programach czy strategiach. Korzystna jest także obszerność tekstu – umiarkowana liczba stron, nieobciążanie czytelnika dużą ilością zbędnych informacji.	Uwaga do całego dokumentu		<u>Nie wniesiono uwag</u>
GMINA RADZIONKÓW				
2.	W celu poprawy komunikacji między aglomeracjami, należałoby położyć szczególny nacisk na budowę sieci obwodnic o standardzie dróg ekspresowych, oraz rozpatrzyć możliwość wyłączenia z opłat odcinków autostrad na terenie metropolii. Spowoduje to skuteczne wyprowadzenie ruchu drogowego z miast na ich obszarze, a co za tym idzie zmniejszenie hałasu, emisji liniowej spalin i natężenia ruchu pojazdów (zwłaszcza ruchu tranzytowego)	Strona 15 Cel 2 Kierunki działań		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zagadnienie wyprowadzenia ruchu tranzytowego z obszaru miast, w tym budowy obwodnic miejskich jest uwzględnione w projekcie <i>Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”</i> w ramach szerszych zapisów związanych z poprawą powiązań komunikacyjnych pomiędzy aglomeracjami i rozwojem korytarzy transportowych. W ramach <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> poruszane są projekty komplementarne wymagające współpracy obu regionów lub przynoszące korzyści skali ze wspólnej realizacji projektów.
2.1	Modernizacja linii kolejowego Kraków-Katowice z przedłużeniem linii od Katowice przez Bytom, Radzionków do Tarnowskich Gór	Strona 18 Analiza SWOT dla I celu strategicznego		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Słabe strony w analizie SWOT odzwierciedlają cechy stanu

				obecnego, a nie przyszłego i oczekiwanego. Proponowany zapis ma charakter przedsięwzięcia, projektu.
2.2	W dokumencie jest dużo na temat absolwentów szkół, ludzi młodych, ale brak informacji o pomocy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.	Dotyczy całego dokumentu		<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Zagadnienie to zostało ujęte w kierunku działań 2.1 Współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu (w tym 2.1.1 Zdefiniowanie makroregionalnego rynku pracy oraz bieżący monitoring jego potrzeb (w tym badanie losów absolwentów). Szersze zapisy związane z tą kwestią znajdują się w strategiach rozwoju obu województw.
2.3	Ryzykowne oparcie całego projektu na partnerstwie publiczno-prawnym, jako jednym z głównych źródeł finansowania (pogłębiający się kryzys gospodarczy)	Dotyczy całego dokumentu		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Rozdział VI. Finansowanie szczegółowo omawia kwestię potencjalnych źródeł finansowania <i>Strategii</i> . Głównymi źródłami finansowania projektów <i>Strategii</i> mają być budżety województw, krajowe i regionalne programy operacyjne, opracowane i wdrażane w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020. Wymienia się również możliwość skorzystania z prywatnych źródeł finansowania, w tym partnerstwa publiczno-prywatnego, ale nie stanowi ono głównej i jedynej alternatywy realizacji przedsięwzięć.
2.4	W dokumencie mówi się o finansowaniu programu ze środków UE i Krajowych funduszy pozyskiwanych przez województwo, czy nie przeszkodzi to założeniom budżetowym woj. śląskiego przypadającym na ten właśnie okres czyli lata 2014 – 2020.	Dotyczy całego dokumentu		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Biorąc pod uwagę fakt opracowania w Polsce kilku strategii mających charakter ponadregionalny należy przyjąć, iż na szczeblu krajowym

				powinna zostać przyjęta jednolita koncepcja finansowania projektów z nich wynikających, np. poprzez: tzw. „XVII program” dedykowany projektom ponadregionalnym lub preferencje w programach krajowych (specjalne priorytety, kryteria) dla projektów ponadregionalnych. W ten sposób żadne z priorytetowych założeń dot. wyłącznie województwa śląskiego nie powinno być zagrożone.
MIASTO WODZISŁAW ŚLĄSKI				
3.	Zbyt krótki i niepełny opis zagadnień w zakresie bezpieczeństwa.	Strategia, IV Diagnoza, Bezpieczeństwo (str. 12)	W opisie przedstawiono tylko zagrożenie związane z powodzią, tymczasem w regionie występuje szereg innych poważnych zagrożeń – przestępczość, wypadki drogowe, zagrożenia związane z gromadzeniem i transportem niebezpiecznych substancji, inne zagrożenia środowiskowe itp.	<u>Uwaga częściowo uwzględniona</u> Strategia obejmuje zagadnienia odnoszące się do zawiązywania współpracy między województwami oraz do podejmowania działań wspólnych poszerzających możliwości rozwoju partnerskich województw. W związku z tym nie powieli zapisów innych dokumentów opracowywanych na poziomie obu regionów. Zagadnienia zagrożeń środowiskowych są przede wszystkim poruszone w dokumentach strategicznych branżowych, realizowanych na terenie województwa śląskiego. W ramach Strategii dla Rozwoju Polski Południowej poruszone są jedynie zagadnienia wykraczające poza obszar jednego województwa takie jak np. zagrożenia związane z powodzią, zarządzaniem zlewniowym. Dokument zostanie rozszerzony o zagadnienia dotyczące gospodarki odpadami, suszy i jakości powietrza.
3.1	Brak tras szybkiej komunikacji drogowej	ANALIZA SWOT	Nie można pisać o braku	<u>Uwaga uwzględniona</u>

	Powinno raczej być: Niedostateczna ilość i jakość tras...	DLA II CELU STRATEGICZNEGO Słabe strony (str. 22)	tras szybkiej komunikacji drogowej, gdyż takowe są, ale w niewystarczającej ilości i jakości.	Zapis zostanie zmieniony na: Niedostateczna ilość oraz niezadawalający stan tras szybkiej komunikacji drogowej.
3.2	Zapis: Tradycje współpracy naukowej ośrodków krakowskiego i śląskiego. Również, a nawet bardziej powinien się znaleźć w analizie SWOT dla I celu strategicznego.	ANALIZA SWOT DLA II CELU STRATEGICZNEGO Mocne strony (str. 22)	Zapis ten jest odpowiedni dla celu strategicznego związanego z innowacyjnością i kreatywnością.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis zostanie przeniesiony do analizy SWOT dot. celu I.
3.3	W pkt. 2 warto dopisać podpunkt: c. gospodarczych	CEL III Wskaźniki realizacji (str. 25)	Bardzo istotne i coraz większe znaczenie dla rozwoju regionu mają znaczące wydarzenia gospodarcze np. Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach, czy Forum Ekonomiczne w Krynicy.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis zostanie dodany do pkt. 2 jako podpunkt c.
3.4	Warto dopisać: Duża koncentracja gospodarki i ludności	Analiza SWOT DLA III CELU STRATEGICZNEGO (str.26) Mocne strony	Jest to niewątpliwie bardzo mocna strona regionu, decydująca wręcz o jego potencjale.	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Proponowany zapis dot. gospodarki częściowo zawiera się w zapisie: Dynamicznie rozwijające się strefy aktywności gospodarczej (analiza SWOT dla celu III, mocne strony). Zapis dot., dużego potencjału ludnościowego zawiera się w diagnozie, nie mniej jednak zostanie dodany do analizy SWOT dla celu II (mocna strony).
3.5	W trzecim akapicie można dołożyć jeszcze niezyciowość oraz szkodliwość przepisów i procedur Prawa Zamówień Publicznych	IX Czynniki ryzyka (str. 33)	Również taka ta ustawa jest.	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Zapis dotyczący trudności we wdrażaniu przepisów zamówień publicznych został już uwzględniony w tekście rozdziału.
ŚLĄSKIE CENTRUM SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO				
4.	Informuję, że Śląskie Centrum Społeczeństwa Informacyjnego nie wnosi uwag do <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> .	Uwaga do całego dokumentu		<u>Nie wniesiono uwag</u>
FILHARMONIA ŚLĄSKA IM. HENRYKA MIKOŁAJA GÓRECKIEGO STOWARZYSZENIE "PRO BONO MUSICAE"				

5.	Wspólne przedsięwzięcia na rzecz promowania twórczości wielkich kompozytorów związanych z obydwoma regionami, poczynając od wykorzystania okazji jubileuszowych i już realizowanych przedsięwzięć cyklicznych, jak konkursy i festiwale o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Wśród najwybitniejszych twórców wymieniając przede wszystkim: Henryk Mikołaj Górecki - Katowice/Kraków Wojciech Kilar - Katowice Andrzej Panufnik - Kraków Krzysztof Penderecki - Kraków Ludomir Różycki - Katowice Karol Szymanowski - Kraków	Załącznik 2B punkt 1.3.	Festiwale i konkursy są narzędziem, a nie celem. Oba regiony nie powinny generować przedsięwzięć artystycznych konkurujących ze sobą lub posiadających te same nazwy. Filharmonia Śląska od roku 2011 posiada patrona w osobie śp. Henryka Mikołaja Góreckiego, którego rodzinnym miastem są Katowice. Programowane wydarzenia związane z promocją twórczości patrona nie powinny być dublowane przez inne podmioty, a raczej współorganizowane, czemu winny przyświecać zapisy <i>Strategii</i>. Obie Filharmonie - Szymanowskiego i Góreckiego - chętnie podejmą współpracę jako instytucje podległe obu Marszałkom w zakresie promocji twórczości wybitnych kompozytorów współczesnych.	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Należy zwrócić uwagę na charakter tego załącznika. Stanowi on wykaz/inwentarz propozycji zgłoszonych przez uczestników badania ankietowego (luty/marzec 2012) oraz 2 warsztatów (marzec/kwiecień). Zawarte w nim zapisy jedynie ilustrują przebieg prac nad projektem, nie stanowiąc jednocześnie żadnych dodatkowych postulatów. Informuje o tym nazwa załącznika oraz tekst bezpośrednio pod nią: "załącznik 2b lista propozycji zgłoszonych w trakcie warsztatów i badania ankietowego, stanowiąca podstawę dla ustalenia kierunków i typów projektów zawartych w strategii. Poniższa lista stanowi wynik badania ankietowego oraz prac warsztatowych przeprowadzonych w obu województwach od lutego do maja 2012 r. Materiał ten był jednym z elementów, które legły u podstaw sformułowania kierunków i typów projektów zawartych w niniejszej Strategii". W końcowym projekcie <i>Strategii</i> porządkująco-inwentarzowy charakter tego załącznika został jeszcze mocniej wyeksponowany. Na gruncie zapisów projektu <i>Strategii</i> przyjętej w sierpniu 2012 r. możliwe jest realizowanie tego typu imprez. W tym kontekście w szczególności warto zwrócić uwagę na następujące działania: 3.2.2 Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych, w tym: a) organizacja
----	---	--------------------------------	--	--

				wspólnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych; b) wspólny udział w międzynarodowych przedsięwzięciach artystycznych; c) wspólne projekty wystaw, badań z zakresu kultury i tożsamości regionalnej; 1.3.1 Wykreowanie wspólnych, markowych wydarzeń artystycznych, kulturalnych w oparciu o potencjał środowisk twórczych aglomeracji; 1.3.2. Wspólne zarządzanie obszarem kultury wysokiej.
PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A. CENTRUM REALIZACJI INWESTYCJI, ODDZIAŁ POŁUDNIOWY, DZIAŁ DS. PRZYGOTOWANIA INWESTYCJI				
6.	Dziękujemy za zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych projektu „Strategii dla rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Po zapoznaniu się z projektem, PKP Polskie Linie Kolejowe SA Centrum realizacji Inwestycji Oddział Południowy w Krakowie nie zgłasza uwag do opracowania.	Uwaga do całości dokumentu		<u>Nie wniesiono uwag</u>
IMIĘ I NAZWISKO, UNIWERSYTET ŚLĄSKI, WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI				
7.	Proponuje dodanie w pkt. 3.1. relacji (niebieskiego pola) pomiędzy „Tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw” z „Integracją przestrzeni województw”.	SPP Rozdział V Str. 16 pkt. 3.1	Integracja przestrzeni województw może nastąpić min. poprzez utworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw: a/ „Jurajskiego Obszaru Geoturystycznego (JOG)” na obszarze Jury Krakowsko - Częstochowskiej, który z odnowionym „Szlakiem Orlich Gniazd” i „Pustynią Błędowską” mógłby zostać flagowym produktem	<u>Uwaga uwzględniona</u> Proponowana relacja zostanie ujęta w tabeli.

			turystycznym Polski Południowej. Docelowo na obszarze „Jurajskiego Obszaru Geoturystycznego” powinien zostać wykreowany „Geopark Jurajski” (docelowo w sieci Geoparków Europejskich), obejmujący najciekawsze fragmenty Jury Krakowsko-Częstochowskiej ukazujące dziedzictwo geologiczne pogranicza śląsko-małopolskiego. Geopark to przestrzeń skupiająca teren o podobnej budowie geologicznej oraz unikalnej roślinności i niezwykłych walorach przyrodniczych i kulturowych, z którą mogą obcować zwiedzający dzięki odpowiedniej infrastrukturze. b/ „Śląskiego Szlaku Geoturystycznego”, który z istniejącym od 2006 roku „Małopolskim Szlakiem Geoturystycznym” utworzyłby docelowo „Śląsko-Małopolski Szlak Geoturystyczny”. Szlak taki promowałby turystykę poznawczą nastawioną na przeżycia bazujące na poznawaniu obiektów i procesów geologicznych i geomorfologicznych. Celem szlaków	
--	--	--	---	--

			geoturystycznych jest promowanie turystyki w regionie, stworzenie dydaktycznego materiału dla szkół, poszerzanie wiedzy geologicznej wśród turystów.	
7.1	Dodanie w podpunkcie „Rozwijanie wspólnych tematycznych szlaków turystycznych” - „Śląskiego Szlaku Geoturystycznego”	SPP Załącznik 2A Str. 46 pkt. 3.1	Jw. Pomimo dużej georóżnorodności, w województwie śląskim istnieje znacznie mniej stanowisk dokumentacyjnych (9 obiektów) niż w województwie małopolskim (80 obiektów) - patrz Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona do projektu dokumentu <i>Strategia dla rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020</i> , str. 144 Utworzenie szlaku geoturystycznego pomoże wypromować najcenniejsze stanowiska geologiczne i geomorfologiczne, ale także wpłynie na poprawę jakości gospodarowania przestrzenią	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Załącznik 2B obejmuje wyłącznie wyniki badania ankietowego oraz prac warsztatowych przeprowadzonych w obu województwach, stąd nie ma możliwości rozszerzenia jego zapisów. Ponadto proponowany projekt zawiera podobne rozwiązania co istniejące już projekty kluczowe, tj.: Wykreowanie Szlaku Orlich Gniazd jako flagowego produktu turystycznego Polski Południowej oraz Wykreowanie Pustyni Błędowskiej jako flagowego produktu turystycznego Polski Południowej. Proponowany projekt wydaje się dość interesujący, dlatego możliwe jest, że zostanie wykorzystany w dalszych etapach prac nad wdrażaniem dokumentu. W ramach systemu wdrażania <i>Strategii</i> przewidziano utworzenie grup projektowych przygotowujących i inicjujących rozwiązania w zakresie organizacji oraz realizacji poszczególnych projektów, które będą zajmą się w sposób szczegółowy opracowaniem projektów kluczowych.
7.2	Zmiana treści podpunktu „Wypromowanie produktu” na: Jurajski Obszar Geoturystyczny i Pustynia Błędowska – unikat w skali Europy	SPP Załącznik 2A Str. 47 pkt. 3.1	Jw. Koncepcję utworzenia „Geoparku Jurajskiego”	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Załącznik 2B obejmuje wyłącznie wyniki badania ankietowego oraz

			popierają takie instytucje jak: AGH w Krakowie, Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Oddział Górnośląski PIG-PIB w Sosnowcu, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego i Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego	prac warsztatowych przeprowadzonych w obu województwach, stąd nie ma możliwości rozszerzenia jego zapisów. Proponowany zapis wydaje się dość interesujący, dlatego możliwe jest że zostanie wykorzystany w dalszych etapach prac nad wdrażaniem dokumentu. W ramach systemu wdrażania <i>Strategii</i> przewidziano utworzenie grup projektowych przygotowujących i inicjujących rozwiązania w zakresie organizacji oraz realizacji poszczególnych projektów, które będą zajmą się w sposób szczegółowy opracowaniem projektów kluczowych.
URZĄD MIASTA RYBNIKA				
8.	Proponujemy wprowadzić następujący projekt kluczowy: budowa drogi przebiegającej przez miasta Racibórz-Rybnik-Pszczyna-Oświęcim-Kraków o parametrach drogi głównej ruchu przyspieszonego jako alternatywne połączenie drogowe Opole-Kraków (dla Autostrady A4)	Rozdział V Cele strategiczne Kierunek działań 2.3 Projekty kluczowe strony 23-24	Projekt wpłynie na poprawę komunikacji na kierunku wschód-zachód oraz pozwoli na lepsze skomunikowanie głównych ośrodków aglomeracji rybnickiej z miastami województwa małopolskiego. Droga stanowić będzie także alternatywny ślad połączenia drogowego Opole-Kraków. Budowa drogi opierałaby się na budowie brakujących odcinków Regionalnej Drogi Pszczyna-Racibórz (DW935) i podniesieniu parametrów drogi DK44 do parametrów drogi głównej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Regionalna Droga Racibórz – Pszczyna jest już w fazie projektowej (porozumienie między marszałkiem województwa śląskiego a samorządem Miasta Racibórz). Alternatywnym połączeniem dla autostrady A4 wnioskowanym we <i>Strategii</i> jest Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej, która dodatkowo łączy subregion południowy województwa śląskiego z południową częścią województwa małopolskiego. Przedmiotem <i>Strategii</i> są drogi krajowe a nie drogi wojewódzkie.

			ruchu przyspieszonego.	
8.1	j.w. W nawiązaniu do punktu powyższego proponujemy wprowadzić następujące uzasadnienie wyboru projektu kluczowego: Mocne strony makroregionu wykorzystywane przez projekt: ▪ Dobra dostępność komunikacyjna obu aglomeracji. ▪ Sąsiedztwo obu obszarów metropolitalnych. ▪ Działalność dużych firm w obu regionach: ArcelorMittal (Dąbrowa Górnicza), Tauron (Katowice), Wasko S.A. (Gliwice), BP (Kraków), GK Synthos (Oświęcim), Valeo (Skawina), JSW S.A. (Jastrzębie Zdrój), Maspex (Wadowice, Tychy), Fiat Auto Poland S.A. (Bielsko-Biała), EDF (Rybnik, Kraków). ▪ Rozbudowywane połączenie autostradowe łączące docelowo zachodnie krańce województwa śląskiego ze wschodnią częścią województwa małopolskiego. Słabe strony makroregionu niwelowane przez projekt ▪ Brak tras szybkiej komunikacji drogowej. ▪ Brak alternatywnych do autostrady tras szybkiego ruchu spełniających standardy drogi ekspresowej. Szanse w otoczeniu makroregionu wykorzystywane przez projekt ▪ Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. ▪ Postępujący proces metropolizacji przestrzeni europejskiej i rosnące znaczenie polityki miejskiej w politykach rozwoju. ▪ Dostępność nowoczesnych technologii umożliwiających realizację inwestycji infrastrukturalnych oraz wdrażanie systemów integracji transportu. Zagrożenia w otoczeniu makroregionu niwelowane przez projekt ▪ Osłabienie tempa inwestycji infrastrukturalnych w Polsce związane z okresem przejściowym pomiędzy horyzontami planowania w UE oraz z zakończeniem inwestycji związanych z organizacją EURO 2012. ▪ Umacniająca się pozycja Warszawy jako centrum badawczo-rozwojowego kraju.	Załącznik 2a Lista projektów kluczowych strony 39-43	j.w.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Regionalna Droga Racibórz-Pszczyna jest już w fazie projektowej (porozumienie między marszałkiem województwa śląskiego a samorządem Miasta Racibórz). Alternatywnym połączeniem dla autostrady A4 wnioskowanym we <i>Strategii</i> jest Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej, która dodatkowo łączy subregion południowy województwa śląskiego z południową częścią województwa małopolskiego. Przedmiotem <i>Strategii</i> są drogi krajowe a nie drogi wojewódzkie.
8.2	W kategorii „Mocne strony” punkt „Działalność dużych firm w obu regionach.” proponujemy dopisać koncern EDF (Rybnik,	Rozdział V Cele strategiczne	Koncern EDF jest jednym z ważniejszych inwestorów	<u>Uwaga uwzględniona.</u> Zapis zostanie dodany do analizy

	Kraków).	Analiza SWOT dla CELU II strona 22 (i dalej na stroni 40).	zagranicznych działających w Polsce. Ponadto koncern posiada 4 swoje spółki na terenie województw małopolskiego i śląskiego: dwie w Krakowie i dwie w Rybniku.	SWOT dla celu II.
URZĄD MIEJSKI W GLIWICACH				
9.	Proponuję uzupełnić o projekt Rozwój sieci lotnisk lokalnych w obszarze woj. małopolskiego i śląskiego.	Strona 20 projekty kluczowe	Województwo Małopolskie zleciło opracowanie „Strategii rozwoju transportu lotniczego województwa Małopolskiego na lata 2008 – 2030”. Wg niej, oprócz dalszej rozbudowy lotniska „Balice” w Krakowie przewiduje się budowę małych portów lotniczych w Nowym Targu, Starym Sączu i Krakowie. Samorząd woj. śląskiego również podjął pracę w tym zakresie i przygotował "Koncepcję samorządu województwa śląskiego w zakresie wspierania rozwoju sieci lotnisk lokalnych". W ostatnich latach widoczny jest dynamiczny rozwój ruchu lotniczego w Polsce. Dotychczas przyrost tego ruchu skupiał się głównie w największych krajowych portach lotniczych. Jednakże coraz silniej widoczne są tendencje do wzrostu popytu na usługi	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> System sieci lotnisk lokalnych nie jest zagadnieniem realizowanym na poziomie ponadregionalnym. Ponadto system ten jest na etapie tworzenia, w związku z powyższym może stać się elementem współpracy międzyregionalnej dopiero na dalszych etapach rozwoju. W Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020, jest to działanie 3.2.4. Rozwój sieci lądowisk lokalnych w tym lotnisk „biznesowych”, natomiast w strategii rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2020” jest to w kierunku działań C.1.2 Rozbudowa i integracja systemu transportowego.

			lotnicze, świadczone poprzez mniejsze lotniska lokalne. Dobrze rozwinięta sieć lotnisk lokalnych ma istotne znaczenie m.in. dla rozwoju gospodarki regionu poprzez zwiększenie aktywności gospodarczej, ułatwienie współpracy ekonomicznej, naukowo-technicznej, czy też politycznej. Wiele międzynarodowych koncernów korzysta w swojej działalności z samolotów dyspozycyjnych. Fakt ten może mieć duże znaczenie przy decyzjach lokalizacyjnych nowych inwestycji gospodarczych w województwach polski południowej.	
9.1	Wykreowanie Szlaku Zabytków Techniki jako flagowego produktu Polski Południowej	Strona 27 projekty kluczowe do 3.1	Szlak Zabytków Techniki jako sieciowy produkt turystyczny oddaje specyfikę regionu, w którym kultura przemysłowa stanowi jeden z zasadniczych elementów jego tożsamości. Szlak nie jest samoistnym, oderwanym tworem, ale jednym z kluczowych przedsięwzięć związanych z promocją regionu.	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Proponowany zapis częściowo zawiera się w projekcie kluczowym: Stworzenie platformy udostępniania oferty turystycznej integrującej systemy informacji i rezerwacji turystycznej funkcjonujące w obu regionach. Poprzez stworzenie wspólnego systemu informacji będzie możliwa szersza promocja produktu turystycznego województwa śląskiego. Ponadto <i>Strategia</i> przewiduje tworzenie pakietowych produktów turystycznych, w ramach

				których będzie następowała integracja istniejących ofert oraz ich promocja.
GMINA SUSZEC				
10.	W odpowiedzi na pismo z dnia 23 października 2012 r. w sprawie jak wyżej – uprzejmie informuję, że na obecnym etapie prac związanych z przygotowaniem projektu Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego nie wnoszę żadnych wniosków, uwag ani postulatów do opracowywanego dokumentu.	Uwaga do całego dokumentu		<u>Nie wniesiono uwag</u>
IMIĘ I NAZWISKO, HS PROFILE POLAND				
11.	Niedostateczna problematyka dot. aspektów bezpieczeństwa. Powódzie to nie jedyny problem województw w związku z zarządzania bezpieczeństwem. Drugi to bezpieczeństwo cywilne. Zarówno Kraków jak i Katowice nie uchodzą za miasta bezpieczne w skali przestępstw. Przeciwdziałanie wypadkom drogowym to kolejny ważny temat wynikający z gęstości dróg obu regionów. Należy również wspomnieć o konieczności wprowadzania zintegrowanych systemów bezpieczeństwa. Istotnym aspektem jest rozwijanie warunków bezpieczeństwa pracy w przedsiębiorstwach, jak i rozpatrzenia stosownych pomysłów związanych np. z wspólnymi kontrolami PIP oraz PIS w obu regionach. Zdecydowania brakuje współpracy na tym szczeblu. Bardzo szeroki temat, a w założeniach jest ledwo "liźnięty"...	Uwaga do całego dokumentu		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Omawiane zagadnienia nie mają charakteru ponadregionalnego w związku z czym nie zostały ujęte w projekcie <i>Strategii</i> . Miejscem właściwym do ich rozwiązywania są strategie wojewódzkie, programy sektorowe oraz strategie przygotowywane przez samorządy miejskie.
11.1	Niedostateczna problematyka dotycząca komunikacji miejskiej i międzyregionalnej, a głównie problemu trasy kolejowej z Krakowa do Katowic. Kraków w kwestii komunikacji miejskiej jest do przodu; niestety, ale Katowice stoją w miejscu od dawna. Z punktu widzenia mieszkańca miasta (mieszkałem w obu), w Katowicach nie inwestuje się w ogóle. Nie rozwija się również oferty. Kraków natomiast jest do tyłu, pod kątem wprowadzanej w Katowicach karty usług publicznych; notabene nie wiem dlaczego prowadzi ją KZK GOP, skoro usługi realizowane wykraczają poza sferę komunikacji o korzystanie z bibliotek publicznych, itp. Bardzo ważny temat, ledwo poruszony w strategii. Ważnym elementem jest również aspekt wypracowania wspólnej oferty transportu publicznego, finansowania wzajemnych relacji w połączeniach kolejowych, integracji	Uwaga do całego dokumentu		<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem o charakterze ponadregionalnym. W związku z tym problematyka komunikacji miejskiej nie jest w nim poruszana. Za nieuzasadnioną uznać należy natomiast uwagę, według której w <i>Strategii</i> w niedostateczny sposób poruszono problematykę związaną z komunikacją międzyregionalną. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na działania 1.4.1; 2.3.1; 2.3.2 oraz 2.3.3.

	nowo powstałych spółek (z tego co wiem małopolska przymierza się do powołania Kolei Regionalnej, wzorem Górnego Śląska, Mazowsza, Wielkopolski, itp.). Dziś niestety, wyjeżdżając autobusem w piątek z Katowic do Krakowa, nie ma pewności, na którą dotrzemy na miejsce. Sam wiele razy ponad godzinę oczekiwałem w kolejkach. Kolej to wyprawa ponad dwugodzinna. Dobitnie przekreśla to potencjał metropolitarny.			Również szereg projektów kluczowych ma na celu usprawnienie komunikacji międzyregionalnej: Modernizacja linii kolejowej Katowice – Kraków (szybkie połączenie); Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej; Podniesienie standardów DK 94 (Kraków – Olkusz – Sławków – Dąbrowa Górnicza – Bytom) – droga główna ruchu przyśpieszonego o przekroju dwujezdniowym dwupasmowym na całym przebiegu Postulat rozbudowy Centralnej Magistrali Kolejowej; Budowa drogi S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku-Białej w postulowanym wariantcie przebiegu przez powiat oświęcimski.
11.2	Dużo mówi się o edukacji wyższej, zbyt mało o edukacji podstawowej, w tym niedoboru edukacji artystycznej. To edukacja najmłodszych jest najważniejsza, jak nauczyć ludzi pracy nad sobą i w załączku przeciwdziałać wykluczeniom społecznym. Niestety, Szopienice, Załęże, Nowa Huta, Kurdwanów, itp. dzielnice to przykład ogromnego problemu na tym szczeblu. Problemy powyższe wiążą się z kryzysem i niedoskonałością spraw państwowych. Należy jednak wyjść poza te ramy i wspólnie pracować nad dobrem ogółu. Dla mnie ta problematyka, którą przedstawiłem to podstawa działań w relacjach międzyregionalnych. Mam bardzo wiele pracy do zrobienia dlatego bardzo pochwalam pomysł integracji.	Uwaga do całego dokumentu		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Omawiane zagadnienia nie mają charakteru ponadregionalnego w związku z czym nie zostały ujęte w projekcie <i>Strategii</i>. Miejscem właściwym do ich rozwiązywania są strategie wojewódzkie, programy sektorowe oraz strategie przygotowywane przez samorządy miejskie.

Część III: Konsultacje z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego

Lp.	Data wpływu	Treść uwagi	Część dokumentu, którego dotyczy uwaga	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi
1.	03.12.12	Zgodnie z informacją udzieloną ekspertom wykonującym na zlecenie MTBiGM Oceny najważniejszych problemów występujących w projektach z zakresu inteligentnych systemów transportowych w ramach działania 8.3 POIiŚ miasta m.in. Takie jak Kraków, Chorzów, Zabrze, Mysłowice, Sosnowiec, Jaworzno, Gliwice, Opole oraz KZK GOP zgłosiły do potrzeb inwestycyjnych do realizacji projektów w przyszłej perspektywie finansowej projekty dotyczące wdrażania Inteligentnych Systemów Transportowych. Działania z tego obszaru nie znalazły odzwierciedlenia w <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego</i>. MTBiGM zwraca uwagę, że ujęcie działań w dokumentach strategicznych jest warunkiem koniecznym, aby mogły one uzyskać finansowanie ze środków UE. Jednocześnie MTBiGM informuje, że w Strategii Rozwoju Transportu uwzględniono projekt budowy Krajowego Systemu Zarządzania Ruchem. W ramach tego projektu Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przewiduje m.in. utworzenie do 2016 r. Centrum Zarządzania Ruchem w Milówce. Na obecnym etapie jest jeszcze możliwość wypracowania i przyjęcia zharmonizowanych działań, aby uzyskać interoperacyjność wdrażanych rozwiązań. GDDKiA jest gotowa podjąć rozmowy na ten temat.	Uwaga ogólna do całości dokumentu	Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej - Departament Polityki Transportowej i Współpracy Międzynarodowej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Wdrażanie Inteligentnych Systemów Transportowych jest zagadnieniem o charakterze lokalnym bądź regionalnym. Odpowiednie zapisy związane z tą kwestią znajdują się już w strategiach rozwoju obu województw (woj. śląskie – kierunek działań C.1.2; woj. małopolskie – działanie 3.1.3).

2.	Należy dopisać na końcu strony informację o poniższej treści: "Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa małopolskiego i śląskiego bierze pod uwagę zapisy Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju (DSRK), Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (SRK 2020) oraz 9 strategii zintegrowanych".	str. 4, II. Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w systemie programowania strategicznego		<u>Uwaga uwzględniona</u> We fragmencie dotyczącym cech formalnych <i>Strategii</i> dodano: „uwzględnia zapisy Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju (2030), Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (2020) oraz 9 strategii zintegrowanych”.
3.	Należy wykreślić: "Brak alternatywnych do autostrady tras szybkiego ruchu spełniających standardy drogi ekspresowej"	Str. 18, Analiza SWOT dla Celu I strategicznego, słabe strony		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Słabe strony odzwierciedlają cechy stanu obecnego, a nie przyszłego i oczekiwanego. Na obecny stan skomunikowania obu województw, z wyłączeniem autostrady A4, składają się: - DK 94, która na odcinku Olkusz – Kraków posiada wyłącznie 1 pas ruchu; - połączenie kolejowe (średni czas przejazdu na trasie Kraków – Katowice to ponadto 2 godziny). M.in. na podstawie tego stanu zastanego sformułowano zapis analizy SWOT, do którego odnosi się uwaga.
4.	Należy wprowadzić mierzalne wskaźniki. Wskaźniki powinny być mierzalne, np.: Liczba km zbudowanych nowych dróg, liczba km przebudowanych dróg (podwyższających klasę lub stan nawierzchni), % ludności w izochronie x min dostępności komunikacyjnej do miasta wojewódzkiego.	Str. 21, Cel III wskaźnik realizacji - Zrealizowane projekty infrastruktury transportowej integrującej makroregion: połączenia drogowe, kolejowe, wodne (budowa, modernizacje podwyższające standard)		<u>Uwagi uwzględnione</u> Dokonano zmiany redakcji wskaźnika: „Zrealizowane projekty infrastruktury transportowej integrującej makroregion: połączenia drogowe, kolejowe, wodne (rewitalizacje, budowa, modernizacje podwyższające standard) w km”.
5.	Proponuje się następujące uzupełnienie zapisu we wskaźniku nr 1: "1. Zrealizowane projekty infrastruktury transportowej integrującej makroregion: połączenia drogowe, kolejowe, wodne (rewitalizacje, budowa, modernizacje podwyższające standard).	Str. 21, Cel II.		

		Proponuje się rozszerzenie liczby wskaźników dotyczących transportu o wskaźnik monitorujący bezpieczeństwo na drogach: WSKAŹNIK REALIZACJI 2. Liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych.	Str. 21, Cel II.		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Ze względu na ponadregionalny charakter <i>Strategii</i> , uzasadniony jest pomiar tego wskaźnika wyłącznie na poziomie dróg łączących oba województwa.
6.		Należy wykreślić: Brak szybkiej komunikacji drogowej.	Str. 22. Analiza SWOT dla II Celu strategicznego, Słabe strony		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Wskazane w komentarzu drogi nie są jeszcze ukończone. Słabe strony odzwierciedlają cechy stanu obecnego, a nie przyszłego i oczekiwanego. Tym samym za niewłaściwe uznać należy określanie obecnego stanu skomunikowania pomiędzy oboma województwami, na podstawie zaplanowanych i nieukończonych inwestycji drogowych. Warto również spojrzeć na ten zapis analizy SWOT przez pryzmat orientacji II celu strategicznego, który zakłada w pierwszy rządzie szeroko rozumianą integrację (w tym również przestrzeni).
7.		Projekt powinien być usunięty lub jego nazwa inaczej sformułowana, np.. Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej jako drogi ekspresowej.	Str. 23, Cel II, Projekt kluczowy: Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej (DK 52)		<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: „Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej”.
8.		Projekt powinien zostać usunięty.	Stra 23., Cel II, Projekt kluczowy: Podniesienie standardów DK 94 do parametrów drogi ekspresowej lub drogi głównej ruchu przyspieszonego (Kraków- Olkusz - Sławków - Dąbrowa Górnicza- Bytom).		<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: Podniesienie standardów DK 94 (Kraków – Olkusz – Sławków – Dąbrowa Górnicza – Bytom) – droga główna ruchu przyspieszonego o przekroju dwujezdniowym dwupasmowym na całym przebiegu”. Projekt ten stanowi jedną z inwestycji kluczowych z punktu widzenia rozwoju obu województw.
9.		Należy ograniczyć treść projektu, np. Budowa drogi S1 od Mysłowic do Bielska Białej.	Str. 24, Cel II. Projekt kluczowy: Budowa drogi S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w		<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: „Budowa drogi S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku-Białej w postulowanym wariantcie przebiegu przez powiat oświęcimski”. Projekt ten stanowi jedną z inwestycji kluczowych z

		Bielsku-Białej w wariantcie przebiegu przez powiat oświęcimski	punktu widzenia rozwoju obu województw.
10.	Należy usunąć z listy projekt rozbudowy Centralnej Magistrali Kolejowej.	Str. 24, Cel II. Projekt kluczowy: Rozbudowa Centralnej Magistrali Kolejowej poprawiająca szybkość połączenia z Krakowem i Katowicami	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: „Postulat rozbudowy Centralnej Magistrali Kolejowej poprawiającej szybkość połączenia z Krakowem i Katowicami”.
11.	Celowe byłoby sformułowanie w obszarze transportu kolejowego projektów kluczowych do zrealizowania przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego. Z treści rozdziału VI (Finansowanie (s. 26) wynika bowiem, że źródłem finansowania projektów kluczowych, wskazanych w ramach poszczególnych celów i kierunków działań, w tym projektów dotyczących transportu kolejowego mają być wyłącznie programy operacyjne. Nigdzie w dokumencie nie wskazano natomiast projektów kluczowych dla obu województw w obszarze transportu kolejowego, które powinny zostać sfinansowane ze środków regionalnych. Nie uwzględniono również możliwości zaangażowania środków regionalnych w realizację zdefiniowanych projektów kluczowych (lub wybranych zadań inwestycyjnych w ramach tych projektów).	str. 29, VI. Finansowanie	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W dokumencie <i>Strategii</i> nie wskazano takich zadań, gdyż uznano, iż leżą one w gestii poszczególnych województw i są realizowane samodzielnie przez oba regiony.
12.	Resort transportu wielokrotnie przedstawiał stanowisko odnośnie budowy dróg dojazdowych do Centrum Handlowo- Logistycznego w Sławkowie. Projekt budowy nowego układu drogowego obsługującego Euroterminal w Sławkowie został wykonany na zlecenie GDDKiA, jednak nie oznacza to, że została	Str. 46, Załącznik 2B. Lista propozycji, pkt 2.3, podpunkt "Opracowanie koncepcji rozwoju transportu intermodalnego Polski	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Należy zwrócić uwagę na charakter tego załącznika. Stanowi on wykaz/ inwentarz propozycji zgłoszonych przez uczestników badania ankietowego (luty/marzec 2012) oraz 2 warsztatów (marzec/kwiecień). Zawarte w nim zapisy jedynie ilustrują przebieg prac nad projektem, nie stanowiąc jednocześnie żadnych dodatkowych

	przesądzona sprawa nadania projektowanej drodze kategorii drogi krajowej. W opinii resortu najlepszym rozwiązaniem byłoby, aby budowa nowego układu drogowego obsługującego Euroterminal w Sławkowie była przedsięwzięciem regionalnym, etapowym w miarę rozwoju zapotrzebowania na usługi transportowe samego terminalu.	Południowej, w tym powiązanie Euroterminalu Sławków z układem dróg krajowych"	postulatów. Informuje o tym nazwa załącznika oraz tekst bezpośrednio pod nią: "Załącznik 2B LISTA PROPOZYCJI ZGŁOSZONYCH W TRAKCIE WARSZTATÓW I BADANIA ANKIETOWEGO, STANOWIĄCA PODSTAWĘ DLA USTALENIA KIERUNKÓW I TYPÓW PROJEKTÓW ZAWARTYCH W STRATEGII. Poniższa lista stanowi wynik badania ankietowego oraz prac warsztatowych przeprowadzonych w obu województwach od lutego do maja 2012 r. Materiał ten był jednym z elementów, które legły u podstaw sformułowania kierunków i typów projektów zawartych w niniejszej <i>Strategii</i>". W końcowym projekcie <i>Strategii</i> porządkująco-inwentarzowy charakter tego załącznika został jeszcze mocniej wyeksponowany.
--	--	--	---

Część IV: Konsultacje projektu <i>Strategii</i> z radnymi wojewódzkimi		
Lp.	Treść uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi
Komisja SWM ds. Rozwoju Regionu, Promocji i Współpracy z Zagranicą (Kraków, 27.12.12)		
1.	Wpisanie Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Krakowie i Małopolsce 2022 z możliwością rozgrywania hokeja w hali sportowej „Spodek” w Katowicach	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zapisy projektu <i>Strategii</i> przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji ZIO. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka). Jednocześnie, mając na względzie przede wszystkim charakter dokumentu jakim jest strategia, za nieuzasadnione uznać należy wskazywanie konkretnych miejsc rozgrywania poszczególnych konkurencji olimpijskich.
2.	Wzmocnienie zapisów dotyczących współpracy i promocji turystycznej	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. istnieją już kierunki działań oraz działania, na podstawie których możliwa jest realizacja tego typu przedsięwzięć. Wspólna promocja turystyczna będzie odbywać się na podstawie zapisów celu III (zwłaszcza działania 3.1.3 Wspólna promocja produktów turystycznych). Ponadto w <i>Strategii</i> przewidziano projekt kluczowy zakładający stworzenie platformy udostępniania oferty turystycznej integrującej systemy informacji i rezerwacji turystycznej funkcjonujące w obu regionach.
3.	Wzmocnienie współpracy instytucji kultury, np. organizacja wspólnych przedsięwzięć kulturalnych.	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. znajduje się szereg zapisów na podstawie których możliwym jest rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami kultury z obu województw. W tym miejscu należy wskazać przede wszystkim na: Cel I: - kierunek działań 1.3.: Tworzenie dynamicznego ośrodka kultury rozpoznawalnego wśród metropolii europejskich (działania 1.3.1 oraz 1.3.2). Cel III: - kierunek działań 3.2.: Przyciąganie i organizacja wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym (działanie 3.2.2. Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych; projekt kluczowy: Organizacja Festiwalu Kultury- wydarzenia realizowane na terenie obu województw pod jednym hasłem).

4.	Współdziałanie w sprawach rolnych oparte na przyjętym przez pięć polskich regionów „Memoriale Racławickim”. (W efekcie wsparcie rozdrobnionych gospodarstw rolnych poprzez zregionalizowany PROW).	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Zapisy projektu <i>Strategii</i> przyjętego w sierpniu 2012 r. dają możliwość do wspólnego występowania obu województw w tej sprawie. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na działanie 3.4.1. Prezentowanie wspólnych stanowisk i opinii przed krajowymi i międzynarodowymi instytucjami oraz organizacjami w kwestiach istotnych z punktu widzenia rozwoju i interesów makroregionu.
Posiedzenie Komisji SWM ds. Kultury (Kraków, 22.01.13)		
5.	Postulat by projekt <i>Strategii</i> obejmował całą Małopolskę, w szczególności Komisja postuluje wzmocnienie projektu o ziemie górskie południowej Małopolski.	<u>Uwaga uwzględniona</u> <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem, który odnosi się do całego obszaru obu województw tworzących ten makroregion. W opisie II celu strategicznego stwierdza się m.in. że „Rozwój Polski Południowej powinien obejmować całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego. W proces ten powinno zostać zaangażowane szerokie spektrum podmiotów z obu regionów”. Jednocześnie należy pamiętać, że <i>Strategia</i> jest dokumentem o charakterze ponadregionalnym, o czym przesądzają nie tylko przyjęty tryb prac, ale również zasięg terytorialny oraz zakres i charakter podejmowanych w nim zagadnień. Dokument ten skierowany jest do obszaru wykraczającego poza województwo, toteż zapisane w niej działania oraz projekty w szczególności koncentrują się na problemach ponadregionalnych i międzyregionalnych, których rozwiązanie nie jest możliwe w granicach jednego województwa, a specyfika problemu nie pozwala na nadanie mu uniwersalnej rangi krajowej. Takim zagadnieniem jest m.in. problematyka związana z obszarami górkimi, która znalazła swoje odzwierciedlenie w zapisach <i>Strategii</i>. W zmienionym opisie II celu strategicznego podkreśla się, że „sposób jego sformułowania pozwala zaistnieć w strategii nie tylko obszarom metropolitalnym obydwu województw, ale także innym ośrodkom, w tym małym miastom, obszarom wiejskim oraz ziemiom górkim, które byłyby zainteresowane wspólną realizacją projektów w makroregionie”. Z kolei w zmienionym opisie celu III wskazuje się na ziemie górskie jako jeden z zasadniczych elementów budowania oferty turystycznej. Również na poziomie działań oraz projektów kluczowych można zidentyfikować przedsięwzięcia, które w sposób pośredni oraz bezpośredni dedykowane są ziemiom górkim. W tym miejscu należy wskazać m.in. na: działania 2.3.1. Integracja infrastruktury transportowej subregionów funkcjonalnych; 3.1.1. Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw małopolskiego i śląskiego; projekty kluczowe: Wykorzystanie potencjału Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych na rzecz stworzenia ponadregionalnego pakietowego produktu turystycznego. Z kolei działanie 3.4.1. daje podstawy do wspólnego występowania obu województw przed instytucjami krajowymi i międzynarodowymi w sprawach dotyczących instrumentów regulacyjnych i planistycznych dedykowanych obszarom górkim.

Posiedzenie Komisji SWM ds. Edukacji, Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (Kraków, 22.01.13)		
6.	Postulat by projekt Strategii obejmował całą Małopolskę, w szczególności Komisja postuluje wzmocnienie projektu o ziemie górskie południowej Małopolski.	<u>Uwaga uwzględniona</u> <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem, który odnosi się do całego obszaru obu województw tworzących ten makroregion. W opisie II celu strategicznego stwierdza się m.in. że „Rozwój Polski Południowej powinien obejmować całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego. W proces ten powinno zostać zaangażowane szerokie spektrum podmiotów z obu regionów”. Jednocześnie należy pamiętać, że <i>Strategia</i> jest dokumentem o charakterze ponadregionalnym, o czym przesądzają nie tylko przyjęty tryb prac, ale również zasięg terytorialny oraz zakres i charakter podejmowanych w nim zagadnień. Dokument ten skierowany jest do obszaru wykraczającego poza województwo, toteż zapisane w niej działania oraz projekty w szczególności koncentrują się na problemach ponadregionalnych i międzyregionalnych, których rozwiązanie nie jest możliwe w granicach jednego województwa, a specyfika problemu nie pozwala na nadanie mu uniwersalnej rangi krajowej. Takim zagadnieniem jest m.in. problematyka związana z obszarami góorskimi, która znalazła swoje odzwierciedlenie w zapisach <i>Strategii</i>. W zmienionym opisie II celu strategicznego podkreśla się, że „sposób jego sformułowania pozwala zaistnieć w strategii nie tylko obszarom metropolitalnym obydwu województw, ale także innym ośrodkom, w tym małym miastom, obszarom wiejskim oraz ziemiom góskim, które byłyby zainteresowane wspólną realizacją projektów w makroregionie”. Z kolei w zmienionym opisie celu III wskazuje się na ziemie górskie jako jeden z zasadniczych elementów budowania oferty turystycznej. Również na poziomie działań oraz projektów kluczowych można zidentyfikować przedsięwzięcia, które w sposób pośredni oraz bezpośredni dedykowane są ziemiom góskim. W tym miejscu należy wskazać m.in. na: działania 2.3.1. Integracja infrastruktury transportowej subregionów funkcjonalnych; 3.1.1. Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw małopolskiego i śląskiego; projekty kluczowe: Wykorzystanie potencjału Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych na rzecz stworzenia ponadregionalnego pakietowego produktu turystycznego. Z kolei działanie 3.4.1. daje podstawy do wspólnego występowania obu województw przed instytucjami krajowymi i międzynarodowymi w sprawach dotyczących instrumentów regulacyjnych i planistycznych dedykowanych obszarom góskim.
Posiedzenie Komisji SWM ds. Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska (Kraków, 24.01.13)		
7.	Postulat ponownego przeanalizowania i uzupełnienia projektów kluczowych zawartych w Strategii.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Identyfikację przedsięwzięć zapisanych w projekcie <i>Strategii</i>, w tym zwłaszcza projektów kluczowych, poprzedziła nie tylko pogłębiona analiza możliwości rozwojowych obu regionów, ale również zakrojona na szeroką skalę debata społeczna, do której zaproszone zostały zróżnicowane środowiska reprezentujące interesy mieszkańców województw małopolskiego i śląskiego (w tym m.in. przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, naukowcy, przedsiębiorcy, przedstawiciele świata kultury). Ponowny przegląd zestawu projektów kluczowych został dokonany w trakcie konsultacji społecznych projektu <i>Strategii</i>. W trakcie konsultacji zgłoszono szereg interesujących propozycji, które znalazły odzwierciedlenie w

		końcowej wersji dokumentu (np. uzgodnienia projektów drogowych z Ministerstwem Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej; dodanie nowych projektów kluczowych, w tym m.in.: Wykorzystanie potencjału Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych na rzecz stworzenia ponadregionalnego pakietowego produktu turystycznego, Szlak zabytków górniczych Polski Południowej, Opracowanie i wdrożenie programu ograniczenia niskiej emisji w Polsce Południowej, Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka)).
8.	Ze względu na liczne kontrowersje wśród mieszkańców nie ma potrzeby, aby wskazywać wariant przebiegu drogi S1 (Zdzisław Filip).	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Projekt ten stanowi jedną z inwestycji kluczowych z punktu widzenia rozwoju obu województw. Za przebiegiem drogi S1 przez powiat oświęcimski przemawiają zarówno argumenty o charakterze komunikacyjnym, jak i gospodarczym. Przebieg tej drogi w tym wariantcie w pełni rozwiąże problemy komunikacyjne miejscowościach wschodniej części województwa śląskiego oraz zachodniej części województwa małopolskiego (m.in. Oświęcim, Brzeszcze), usprawniając jednocześnie połączenie pomiędzy oboma regionami. Należy również pamiętać, że kluczowe znaczenie wariantu przebiegu drogi ekspresowej S1 przez powiat oświęcimski znalazło swoje odzwierciedlenie również w zapisach <i>Strategii dla Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020</i>, gdzie nadano mu statusu zadania strategicznego.
9.	Przeprowadzono zbyt mało konsultacji w zakresie strategii, nie wszyscy radni mogli uczestniczyć podczas powstawania Strategii.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Dołożono wszelkich starań mających na celu zapewnienie możliwie najpełniejszego udziału Radnych w procesie opracowywania <i>Strategii</i>. • Przedstawiciele Sejmików obu województw reprezentowani byli w składzie Rady Programowej ds. opracowania projektu <i>Strategii</i>, która obradowała trzykrotnie: 7 października 2011 r. w Tychach, 9 grudnia 2011 r. w Krakowie oraz 29 czerwca 2012 r. w Pszczynie. • Radni Województwa Śląskiego zostali zaproszeni do udziału w warsztatach strategicznych, które odbyły się w Katowicach 16 marca 2012 r. Z kolei Radni Województwa Małopolskiego zostali zaproszeni do udziału w organizowanych 20 kwietnia 2012 r. w Tyńcu warsztatach strategicznych. • 2 lipca 2012 r. na sesji Sejmiku WM, Pan Marszałek Marek Sowa przedstawił Radnym informację w sprawie pakietu programów strategicznych województwa małopolskiego. Jednym z omawianych programów była <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020</i>. • Od 3 lipca do 21 września 2012 r. w województwie małopolskim przeprowadzono konsultacje społeczne programów strategicznych połączone z naborem projektów do Banku Projektów Regionalnych. Od 28 sierpnia 2012 r. konsultacjami objęty był również projekt <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020</i>. • 31 sierpnia 2012 r. w Tomaszowicach odbyły się warsztaty poświęcone założeniom Programów Strategicznych, w których udział wzięli Radni WM oraz Zarząd WM. Jednym z omawianych programów była <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020</i>. • 16 listopada 2012 r. w Katowicach, natomiast 23 listopada 2012 r. w Krakowie odbyła się konferencja poświęcona prezentacji <i>Założeń Umowy partnerstwa</i>. W jej trakcie został również omówiony projekt <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i>. Radni obu województw otrzymali zaproszenia do udziału w tych spotkaniach. • 7 grudnia 2012 r. odbyło się posiedzenie Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Rozwoju Regionu,

		Promocji i Współpracy z Zagranicą, którego przedmiotem była dyskusja nad projektem <i>Strategii</i> . 7 stycznia 2013 r. miało miejsce wspólne posiedzenie Komisji Sejmiku Województwa Małopolskiego ds. Rozwoju Regionu, Promocji i Współpracy z Zagranicą oraz Komisji Sejmiku Województwa Śląskiego ds. Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego, w trakcie którego radni pochyłili się nad projektem <i>Strategii</i>.	
Wspólne posiedzenie Komisji SWM ds. Rozwoju Regionu, Promocji i Współpracy z Zagranicą oraz Komisji SWŚl ds. Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego (Kraków, 07.01.13)			
Lp.	Treść uwagi	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi
10	W Strategii należy uwzględnić zapisy dotyczące: - ochrony jakości powietrza, - wspólnej organizacji Zimowych Igrzysk Olimpijskich.	Kazimierz Barczyk [Przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego]	<u>Uwagi uwzględnione</u> W II celu strategicznym (kierunek działań 2.4.) wprowadzono odrębne działanie oraz projekt kluczowy dedykowane ochronie jakości powietrza, w tym zwłaszcza ograniczeniu niskiej emisji. (Działanie 2.4.4. Zacieśnianie współpracy na rzecz poprawy jakości powietrza; projekt kluczowy: Opracowanie i wdrożenie programu ograniczenia niskiej emisji w Polsce Południowej). Zapisy projektu Strategii przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji ZIO. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka).
11.	Wprowadzenie do Strategii zapisów dotyczących: - Szlaku Architektury Drewnianej, - drogi nr 935 (Racibórz-Rybnik-Żory-Pszczyna-Oświęcim-Kraków), - Pustyni Błędowskiej.	Czesław Sobierajski [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwagi uwzględnione</u> W przyjętym w sierpniu 2012 r. projekcie <i>Strategii</i> znajduje się projekt kluczowy dedykowany Pustyni Błędowskiej. Natomiast w wyniku przeprowadzonych konsultacji do Strategii wprowadzono nowy projekt kluczowy dotyczący Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych. <u>Uwaga nieuwzględniona</u> Regionalna Droga Racibórz – Pszczyna jest obecnie w fazie projektowej (porozumienie między marszałkiem województwa śląskiego a samorządem Miasta Racibórz). Ponadto należy mieć na uwadze, że przedmiotem Strategii są drogi krajowe a nie drogi wojewódzkie.
12.	Wprowadzenie zapisów dotyczących wspólnych starań o organizację Zimowych Igrzysk Olimpijskich.	Gustaw Jochlik [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapisy projektu Strategii przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji ZIO. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz

			3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka).
13.	Do Strategii należy dopisać następujące zagadnienia: - współpracę z Krajem Preszowskim, - zrównoważony rozwój, - rozwój komunikacji drogowej. W obecnych zapisach Strategii nie zaplanowano rozwoju sieci komunikacyjno-transportowej. Koniecznym jest wykorzystanie potencjału turystycznego drzemącego w południowych obszarach obu województw.	Andrzej Bulzak [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwagi zawierają się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> znajduje się szereg zapisów dedykowanych tym zagadnieniom. Możliwość rozwijania współpracy z Krajem Preszowskim daje zasada otwartości, która pozwala na realizację wspólnych przedsięwzięć z partnerami z otoczenia makroregionu, w tym transgranicznych. Zrównoważony rozwój został uznany za kluczową zasadę realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej. Oznacza, to że rozwój społeczny i gospodarczy obszaru obydwu województw nie może pozostawać w konflikcie z interesami ochrony środowiska. W <i>Strategii</i> uwzględniono szereg działań dedykowanych rozwojowi komunikacji drogowej. W tym miejscu warto zwrócić uwagę na działania - o 1.4.1 Integracja obszaru obu aglomeracji miejskich poprzez dalszy rozwój infrastruktury technicznej, w tym: drogowej, kolejowej i energetycznej. - o 2.3.1 Integracja infrastruktury transportowej subregionów funkcjonalnych. - o 2.3.2. Wzmocnienie powiązań ośrodków podbeskidzkich systemem drogowym i kolejowym. Również szereg projektów kluczowych ma na celu usprawnienie komunikacji międzyregionalnej: - o Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej. - o Podniesienie standardów DK 94 (Kraków – Olkusz – Sławków – Dąbrowa Górnicza – Bytom) – droga główna ruchu przyspieszonego o przekroju dwujezdniowym dwupasmowym na całym przebiegu. - o Budowa drogi S1 od węzła Kosztowy II w Mysłowicach do węzła Suchy Potok w Bielsku-Białej w postulowanym wariancie przebiegu przez powiat oświęcimski. Na poziomie działań oraz projektów kluczowych można zidentyfikować przedsięwzięcia, których realizacja przyczyni się do wykorzystania potencjału południowej części województwa małopolskiego. W tym miejscu należy wskazać m.in. na: działania: 3.1.1.

			Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw: małopolskiego i śląskiego; projekty kluczowe: Wykorzystanie potencjału Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych na rzecz stworzenia ponadregionalnego pakietowego produktu turystycznego.
14.	Uwzględnienie zapisów dotyczących wspólnej organizacji Zimowych Igrzysk Olimpijskich oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej.	Michał Wójcik [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapisy projektu <i>Strategii</i> przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji ZIO i Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka).
15.	Należy wzmocnić zapisy dotyczące górskich ziem na południu obu województw (m.in. turystyka) oraz zaktywizować tereny nadgraniczne (współpraca z Krajem Preszowskim i Żylińskim).	Jan Hamerski [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwagi zawierają się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> znajduje się szereg zapisów dedykowanych ziemiom górskim. W zmienionym opisie celu III wskazuje się na obszary górskie jako jeden z zasadniczych elementów budowania oferty turystycznej. Z kolei na poziomie działań oraz projektów kluczowych można zidentyfikować przedsięwzięcia, których realizacja ma na celu wykorzystanie potencjału turystycznego tego obszaru. W tym miejscu należy wskazać m.in. na: działanie 3.1.1. Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw: małopolskiego i śląskiego; oraz projekty kluczowe: Wykorzystanie potencjału Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych na rzecz stworzenia ponadregionalnego pakietowego produktu turystycznego. Możliwość rozwijania współpracy z regionami czeskimi i słowackimi stwarza zasada otwartości, która pozwala na realizację wspólnych przedsięwzięć z partnerami z otoczenia makroregionu, w tym transgranicznych.
16.	Poparcie dla: - budowy drogi nr 935 (połączenie Chrzanów-Pszczyna), - Beskidzkiej Drogi Integracyjnej, - drogi S1, - połączenia kolejowego na linii Oświęcim-Katowice. Przedsięwzięcia te powinny znaleźć	Zdzisław Filip [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwagi zawierają się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> znajdują się już projekty kluczowe dedykowane BDI oraz S1. W kontekście uwagi dotyczącej połączenia kolejowego Oświęcim-Katowice warto zwrócić szczególną uwagę na działanie 2.3.1. Integracja infrastruktury transportowej subregionów funkcjonalnych. Należy jednocześnie mieć na uwadze, że wszelkie działania związane z tym połączeniem uzależnione są również od planów inwestycyjnych PKP PLK. <u>Uwaga nieuwzględniona</u> Regionalna Droga Racibórz – Pszczyna jest obecnie w fazie projektowej (porozumienie

	odzwierciedlenie w zapisach Strategii.		między marszałkiem województwa śląskiego a samorządem Miasta Racibórz). Ponadto należy mieć na uwadze, że przedmiotem Strategii są drogi krajowe a nie drogi wojewódzkie.
17.	Strategia dla Rozwoju Polski Południowej to dobry początek współpracy małopolsko-śląskiej. Niemniej jednak jej obecne zapisy koncentrują się w szczególności na połączeniu obu aglomeracji. Nie jest dostrzegana współpraca pomiędzy pozostałymi częściami obu regionów. Brak zapisów dotyczących połączenia Częstochowy z CMK.	Piotr Kurpios [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwagi zawierają się w już istniejących zapisach</u> Oba regiony zamierzają czynić starania o przyłączenie do CMK. Jednym z działań przygotowującym je do włączenia do kolei dużych prędkości, powinno być opracowanie koncepcji proponującej przebieg CMK.
18.	Propozycja zorganizowania wymiany (artystów, repertuarów) pomiędzy filharmoniami i operami z obu województw. Następnie model ten powinien zostać wdrożony w odniesieniu do pozostałych instytucji kultury.	Stanisław Hanzlik [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> istnieją zapisy umożliwiające realizację tego rodzaju przedsięwzięć. W tym miejscu należy zwrócić szczególną uwagę na działanie 3.2.2 Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych, w tym organizacja wspólnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz 1.3.2 Wspólne zarządzanie obszarem kultury wysokiej.
19.	W Strategii należałoby skupić się na projektach dających możliwość zatrzymania ludzi na terenie obu województw i pozwalającym ich mieszkańcom rozwijać się. W Strategii należy uwzględnić zapisy dotyczące: - energetyki (system mieszany), - innowacyjnej medycyny. W projekcie brak perspektywy <i>gender</i> .	Małgorzata Tkacz-Janik [Radna Województwa Śląskiego]	<u>Uwagi zawierają się w już istniejących zapisach</u> Zatrzymaniu mieszkańców w Polsce Południowej służyć będzie m.in. realizacja III celu strategicznego, w opisie którego stwierdzono, że „Polska Południowa będzie dla swoich mieszkańców atrakcyjnym miejscem życia i pracy”. Również w celu II przewidziano szereg zapisów mających na celu zatrzymanie odpływu najlepiej wykształconych kadr (w szczególności patrz kierunek działań 2.1). W <i>Strategii</i> przewidziano projekt kluczowy dedykowany powołaniu konsorcjów innowacyjnej medycyny. Równość płci stanowi obecnie horyzontalną zasadę polityki regionalnej UE. W związku z tym będzie ona również respektowana w trakcie wdrażania <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> .
20.	- Współpraca kulturalna: stworzenie mobilnych instytucji kultury oraz wymiana spektakli, koncertów itp. - stworzenie wspólnej karty usług publicznych, - podejmowanie działań na rzecz zatrzymania najlepszych studentów, absolwentów i pracowników w makroregionie.	Aleksandra Gajewska [Radna Województwa Śląskiego/Wicemarszałek Województwa]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> istnieją zapisy umożliwiające realizację tego rodzaju przedsięwzięć. W tym miejscu należy zwrócić szczególną uwagę na działanie 3.2.2 Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych, w tym organizacja wspólnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz 1.3.2 Wspólne zarządzanie obszarem kultury wysokiej. Jednym z projektów kluczowych przewidzianych w ramach <i>Strategii</i> jest stworzenie tzw. karty metropolitalnej umożliwiającej korzystanie z usług publicznych świadczonych w

			Krakowie oraz Metropolii Górnośląskiej. W <i>Strategii</i> przewidziano również szereg działań mających na celu zatrzymanie odpływu najlepiej wykształconych kadr (w szczególności patrz kierunek działań 2.1).
21.	Konieczne jest poprawienie komunikacji pomiędzy oboma województwami, a w szczególności pomiędzy Bielskiem-Białą a Małopolską. Stąd potrzeba istnienia linii kolejowej nr 117 (Bielsko-Biała-Kraków)	Rafał Stuglik [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. przez zarządy obu województw znajdują się zapisy na podstawie możliwa jest realizacja tego projektu. W tym miejscu warto zwrócić szczególną uwagę na działania: 2.3.1. Integracja infrastruktury transportowej subregionów funkcjonalnych oraz 2.3.2. Wzmocnienie powiązań ośrodków podbeskidzkich systemem drogowym i kolejowym. Należy jednak pamiętać, że wszelkie działania związane z tą linią uzależnione są również od planów inwestycyjnych PKP PLK.
22.	Największym problemem obu regionów jest bezrobocie. Propozycja powołania specjalnego ponad wojewódzkiego zespołu zajmującego się tym zagadnieniem.	Andrzej Sławik [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> przewidziano szereg działań dedykowanych makroregionalnemu rynkowi pracy (patrz w szczególności kierunek działań 2.1). W kontekście powołania zespołu zajmującego się bezrobociem należy zwrócić uwagę na zapisy <i>Strategii</i> dotyczące systemu wdrażania, które przewidują tworzenie grup projektowych przygotowujących i inicjujących rozwiązania w zakresie organizacji oraz realizacji poszczególnych projektów. Na podstawie tego zapisu możliwe jest powołanie również grupy zajmującej się zagadnieniami z zakresu rynku pracy.
23.	Z perspektywy mieszkańców Polski Południowej kluczowe są praca oraz warunki życia. W tym celu konieczne jest zainicjowanie współpracy na szczeblu gmin i powiatów z obu województw (zwłaszcza granicznych).	Bogusław Mąsior [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> przewidziano szereg działań dedykowanych makroregionalnemu rynkowi pracy (w szczególności patrz kierunek działań 2.1). Jednocześnie założono, że realizacja III celu strategicznego ma uczynić Polskę Południową atrakcyjnym miejscem życia i pracy.
24.	W <i>Strategii</i> należy uwzględnić: - zrównoważony rozwój, - postulaty zawarte w Memoriale Raclawickim.	Jacek Soska [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Zrównoważony rozwój został uznany za kluczową zasadę realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego Polski Południowej. Oznacza, to że rozwój społeczny i gospodarczy obszaru obydwu województw nie może pozostawać w konflikcie z interesami ochrony środowiska. Działanie 3.4.1. (Prezentowanie wspólnych stanowisk i opinii przed krajowymi i międzynarodowymi instytucjami oraz organizacjami w kwestiach istotnych z punktu widzenia rozwoju i interesów makroregionu) daje możliwość podejmowania przez oba województwa wspólnego lobbingu na rzecz postulatów Memoriału Raclawickiego, w tym dotyczących regionalizacji PROW.
25.	Zagrożenie powodziowe jako bardzo ważne zagadnienie.	Andrzej Marszałek [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Zagrożenie powodziowe stanowi jedno z kluczowych wyzwań stojących przed oboma

		Śląskiego]	województwami. Dlatego też w Strategii znalazł się kierunek działań 2.4. (Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi) oraz powiązany z nim projekt kluczowy: Realizacja Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły.
Posiedzenie Przewodniczących i Wiceprzewodniczących Sejmików, Przewodniczących Komisji Sejmików Województw Małopolskiego i Śląskiego z udziałem Marszałków i Zarządów Województw (Katowice, 06.03.13)			
Lp.	Treść uwagi	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi
26.	Propozycja uwzględnienia w zapisach Strategii bądź też podjęcia działań na rzecz realizacji projektu „Subregionalne ośrodki dziedzictwa kulturowego Makroregionu Południowego”.	Piotr Zienc [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W <i>Strategii</i> znajdują się zapisy na podstawie których możliwym jest realizacja proponowanego projektu (patrz działanie 3.2.2. Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych, w tym: a) organizacja wspólnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych; b) wspólny udział w międzynarodowych przedsięwzięciach artystycznych; c) wspólne projekty wystaw, badań z zakresu kultury i tożsamości regionalnej.
27.	Propozycja uwzględnienia w Strategii: - zapisów dotyczących agroturystyki sakralnej, - dopisanie w projekcie kluczowym dedykowanym dorzeczu Górnej Wisły zapisów dotyczących powszechnej małej retencji, - zapisów dotyczących gospodarstw drobno dochodowych.	Jacek Soska [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Propozycje dot. agroturystyki sakralnej zostały uwzględnione w nowej redakcji działania 3.1.1: Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw małopolskiego i śląskiego. Zagadnienia dotyczące retencji będą mogły być realizowane na podstawie działania 2.4.2. Ochrona dolin rzek mających zlewnie w obu województwach w tym ochrona przeciwpowodziowa (retencja i obwałowania) oraz wspólne przedsięwzięcia na rzecz przeciwdziałania zjawisku suszy. Ponadto kwestie małej retencji oraz gospodarstw drobno dochodowych są omawiane w strategiach rozwoju poszczególnych województw oraz w dokumentach branżowych
28.	Postulat umieszczenia w Strategii DW nr 935 (Sejmik Województwa Śląskiego podjął uchwałę w sprawie tej drogi na wspólnym posiedzeniu Sejmików Województw Małopolskiego i Śląskiego w Koszęcinie 1 października 2010 r.) oraz zapisów dotyczących dróg wodnych, w tym zwłaszcza Kanału Śląskiego.	Czesław Sobierajski [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Regionalna Droga Racibórz – Pszczyna jest obecnie w fazie projektowej (porozumienie między marszałkiem województwa śląskiego a samorządem Miasta Racibórz). Ponadto należy mieć na uwadze, że przedmiotem <i>Strategii</i> są drogi krajowe a nie drogi wojewódzkie. Za nieuwzględnieniem projektu budowy Kanału Śląskiego w <i>Strategii</i> przemawiają brak szczegółowych analiz jednoznacznie potwierdzających jego ekonomiczną opłacalność oraz brak ostatecznej decyzji na szczeblu rządowym w sprawie budowy Kanału Śląskiego (zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Transportu ma ona zostać podjęta do 2020 roku).

			Należy również pamiętać, że decyzja ta jest powiązana z podjęciem decyzji w sprawie budowy połączenia wodnego śródlądowego Dunaj – Odra - Łaba (DOL) spełniającego wymogi co najmniej IV klasy żeglowności.
29.	W związku z możliwością przebiegu S1 przez pola wydobywcze kopalni „Brzeszcze” należy rozważyć zasadność wskazywania w Strategii wariantu przebiegu tej drogi przez powiat oświęcimski.	Grzegorz Biedroń [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Projekt ten stanowi jedną z inwestycji kluczowych z punktu widzenia rozwoju obu województw. Za przebiegiem drogi S1 przez powiat oświęcimski przemawiają zarówno argumenty o charakterze komunikacyjnym, jak i gospodarczym. Przebieg tej drogi w tym wariantcie w pełni rozwiąże problemy komunikacyjne miejscowościach wschodniej części województwa śląskiego oraz zachodniej części województwa małopolskiego (m.in. Oświęcim, Brzeszcze), usprawniając jednocześnie połączenie pomiędzy oboma regionami. Należy również pamiętać, że kluczowe znaczenie wariantu przebiegu drogi ekspresowej S1 przez powiat oświęcimski znalazło swoje odzwierciedlenie również w zapisach <i>Strategii dla Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020</i>, gdzie nadano mu statusu zadania strategicznego.
30.	Propozycja wprowadzenia zapisów odnoszących się do: - realizacji wspólnej polityki rozwoju sportu (w tym zwłaszcza sportów zimowych); - kwestii bezpieczeństwa na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej (obecnie koszty związane z finansowaniem służb na tym terenie ponosi województwo śląskie); - wspólnej organizacji imprez sportowych, w tym zwłaszcza Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2020; - wsparcia dla lekkiej atletyki.	Ewa Lewandowska [Radna Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zapisy projektu <i>Strategii</i> przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka). Jednocześnie pamiętać należy, że zagadnienia rozwoju sportu w obu regionach będą realizowane na podstawie zapisów strategii wojewódzkich. <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem o charakterze makroregionalnym toteż zapisane w niej działania oraz projekty koncentrują się na problemach ponadregionalnych i międzyregionalnych, których rozwiązanie nie jest możliwe w granicach jednego województwa, a specyfika problemu nie pozwala na nadanie mu uniwersalnej rangi krajowej.
31.	W Strategii brak zapisów: - dotyczących polityki prorodzinnej; - stwarzających warunki dla rozwoju rodziny; - akcentujących kwestie rodzicielstwa zastępczego; - dotyczących polityki senioralnej.	Józefa Szczurek-Żelazko [Radna Województwa Małopolskiego]	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Zagadnienia związane z polityką społeczną i prorodziną w obu regionach są realizowane na podstawie zapisów strategii wojewódzkich (patrz np. obszar 6 <i>Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne</i> Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020). Strategia dla Rozwoju Polski Południowej jest dokumentem o charakterze makroregionalnym, toteż zapisane w niej działania oraz projekty koncentrują się na problemach ponadregionalnych i międzyregionalnych, których rozwiązanie nie jest

	W diagnozie brak odniesienia do sytuacji na rynku pracy.		możliwe w granicach jednego województwa, a specyfika problemu nie pozwala na nadanie mu uniwersalnej rangi krajowej. Kwestie dotyczące sytuacji na makroregionalnym rynku pracy znalazły swoje odzwierciedlenie w diagnozie projektu Strategii przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. (s. 7-8).
32.	Podjęcie działań na rzecz: - szlaku wzdłuż południowej granicy Polski; - rozwoju infrastruktury sportów zimowych.	Franciszek Bachleda-Księdzularz [Radny Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Możliwym jest zrealizowanie omawianego projektu na podstawie już istniejących zapisów <i>Strategii</i>. Działanie 3.1.1. przewiduje Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych i pielgrzymkowych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne, w tym miejsca kultu zlokalizowane na terenie województw małopolskiego i śląskiego.
33.	- W Strategii jest zbyt mało zapisów dedykowanych ochronie zdrowia. - Nieprecyzyjny zapis projektu kluczowego „Stworzenie sieci współpracy placówek medycznych, rehabilitacyjnych i uzdrowiskowych” (o jaki rodzaj współpracy chodzi? Tego współpraca już istnieje). - Propozycja zorganizowania wspólnego posiedzenia komisji sejmików wojewódzkich właściwych ds. zdrowia.	Małgorzata Radwan-Ballada [Radna Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. przez zarządy obu województw kwestie ochrony zdrowia zostały odzwierciedlone. W dokumencie zapisano działanie 2.2.2. Zapewnienie komplementarności oferty sektora specjalistycznych usług medycznych oraz dwa projekty kluczowe: - o Konsorcja Innowacyjnej Medycyny. - o Zacieśnienie współpracy placówek medycznych, rehabilitacyjnych i uzdrowiskowych (nowa redakcja projektu zmieniona w wyniku konsultacji). Ogólny charakter zapisu projektu kluczowego wynika ze specyfiki dokumentu jakim jest <i>Strategia</i>. Zapisy te wyznaczają ramy, które uszczegółowione zostaną w trakcie prac grupy dedykowanej realizacji tego projektu (patrz system wdrażania Strategii, Mechanizm poszerzania i utrwalania partnerstwa na rzecz wdrażania Strategii).
34.	- Bez ochrony zdrowia nie można mówić o rozwoju. - Propozycja zorganizowania wspólnego posiedzenia komisji sejmików wojewódzkich właściwych ds. zdrowia.	Małgorzata Ochęduszek-Ludwik [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. przez zarządy obu województw kwestie ochrony zdrowia zostały odzwierciedlone. W dokumencie zapisano działanie 2.2.2. Zapewnienie komplementarności oferty sektora specjalistycznych usług medycznych oraz dwa projekty kluczowe: - o Konsorcja Innowacyjnej Medycyny. - o Zacieśnienie współpracy placówek medycznych, rehabilitacyjnych i uzdrowiskowych (nowa redakcja projektu zmieniona w wyniku konsultacji). Ogólny charakter zapisu projektu kluczowego wynika ze specyfiki dokumentu jakim jest <i>Strategia</i>. Zapisy te wyznaczają ramy, które uszczegółowione zostaną w trakcie prac grupy dedykowanej realizacji tego projektu (patrz system wdrażania Strategii, Mechanizm poszerzania i utrwalania partnerstwa na rzecz wdrażania Strategii).

35.	Postulat wpisania do Strategii wspólnych starań o organizację ZIO w 2022 r.	Kazimierz Barczyk [Przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego]	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapisy projektu Strategii przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji ZIO. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka).
36.	Wpisanie do Strategii organizacji imprezy piłkarskiej rangi mistrzowskiej, która odbędzie się na Stadionie Śląskim.	Michał Wójcik [Radny Województwa Śląskiego]	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Zapisy projektu <i>Strategii</i> przyjętego przez zarządy obu województw w sierpniu 2012 r. stwarzają podstawy do wspólnych starań oraz organizacji międzynarodowych imprez piłkarskich. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2 Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Jednocześnie w konsekwencji konsultacji do <i>Strategii</i> (kierunek 3.4) dodano projekt kluczowy w brzmieniu: Lobbing na rzecz organizacji zimowych igrzysk olimpijskich oraz imprez sportowych rangi międzynarodowej w innych dyscyplinach (zwłaszcza piłka nożna, lekka atletyka).

Część V: Pozostałe przedsięwzięcia konsultacyjne			
Lp.	Treść uwagi	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi
Spotkanie przedstawicieli województw małopolskiego i śląskiego dotyczące współpracy turystycznej (Kraków, 22.08.12)			
	<i>Przygotowywanie i wdrożenie projektów turystycznych będących przedmiotem wniosków o wsparcie z dostępnych źródeł finansowych, w tym z funduszy europejskich w nowym okresie finansowania:</i>	Uczestnicy: <u>Województwo Śląskie</u> • Mariusz Kleszczewski, Marszałek Województwa	

1.	Rozwój markowego produktu turystycznego Szlak Architektury Drewnianej – wymiana doświadczeń w zakresie aktywizacji obiektów na Szlaku (Muzyka Zaklęta w Drewnie), udostępniania na co dzień zamkniętych obiektów oraz aktywizacja społeczności lokalnej (Program konserwator, Konkurs Małopolska Gościńska). Wypracowanie założeń oraz realizacja wspólnej promocji SAD na rynku krajowym jak i zagranicznym, jako wspólnego dziedzictwa kulturowego Karpat.	Śląskiego • Tomasz Stemplewski, Dyrektor Wydziału Gospodarki, Promocji i Współpracy Międzynarodowej, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego • Agnieszka Sikorska, Dyrektor Biura Śląskiej Organizacji Turystycznej Województwo Małopolskie • Jacek Krupa, Członek Zarządu Województwa Małopolskiego – Gospodarz spotkania • Elżbieta Kantor, Dyrektor Departamentu Turystyki, Sportu i Promocji, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego • Leszek Zegzda, Prezes Małopolskiej Organizacji Turystycznej • Anna Nawrot, p.o. Kierownika zespołu ds. Rozwoju Marki	<u>Uwaga uwzględniona</u> W III celu strategicznym, kierunek działania 3.1. dodano projekt kluczowy "Wykorzystanie potencjału Szlaku Architektury Drewnianej oraz miejscowości uzdrowiskowych na rzecz stworzenia ponadregionalnego pakietowego produktu turystycznego"
2.	Szlak Orlich Gniazd Reaktywacja – Rozbudowa produktu turystycznego na Jurze Krakowsko – Częstochowskiej (m.in wsparcie systemu zabezpieczenia ruin zamków, aktywizacja obiektów, rozbudowa zaplecza turystycznego m.in kamperowiska, rozwój oferty około turystycznej przy głównych punktach szlaku – trasy rowerowe, szlaki do nordic walkingu, miejsca do ekstremalnej turystyki motorowej- quady, motocrossy etc; przebudowa infrastruktury turystycznej pod kątem wykorzystania tras zimą – trasy narciarstwa biegowego) .		<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. przewidziano projekt kluczowy „Wykreowanie Szlaku Orlich Gniazd jako flagowego produktu turystycznego Polski Południowej”. Ponadto działania związane ze Szlakiem Orlich Gniazd podejmowane będą w ramach działania 3.1.1. Kompleksowe tworzenie nowych oraz rozwój, zagospodarowanie i integracja już istniejących szlaków turystycznych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne zlokalizowane na terenie województw: małopolskiego i śląskiego.
3.	Wzmocnienie pozycji lotnisk w Balicach i w Pyrzowicach, jako destynacji Polska Południowa w walce o klienta-turystę oraz w negocjacjach w pozyskiwaniu nowych przewoźników i uruchomieniu nowych połączeń lotniczych. Lobbowanie na rzecz rozwoju kolei aglomeracyjnej łączącej stolice regionów i lotniska Pyrzowice i Balice.		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Na początku prac nad <i>Strategią</i> przyjęto założenie, zgodnie z którym porty lotnicze wyłączono z obszaru współpracy województw małopolskiego i śląskiego. U podstaw tego założenia legło przekonanie, że porty lotnicze stanowią domenę konkurencji i wolnego rynku.

4.	Integracja ponadregionalnych szlaków turystycznych, w tym wznowienie prac nad analizą możliwości wytyczenia ponadregionalnych tras rowerowych, w tym Wiślanej Trasy Rowerowej na terenie w. śląskiego i w. małopolskiego.	Turystycznej Regionu, UMWM	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. istnieją już kierunki działań oraz działania, na podstawie których możliwa jest realizacja tego typu przedsięwzięć. Kierunek działań 3.1 zakłada tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw. W ramach tego kierunku zaplanowano działania dotyczące tworzenia nowych oraz rozwoju, zagospodarowania i integracji już istniejących szlaków turystycznych obejmujących flagowe atrakcje turystyczne zlokalizowane na terenie województw małopolskiego i śląskiego (3.1.1).
5.	Wspólna promocja turystyczna Małopolski i Śląska, na rynkach krajowych i zagranicznych, w tym np. promocja wypoczynku zimą oraz integracja regionalnych systemów informacji turystycznych.		<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. istnieją już kierunki działań oraz działania na podstawie, których możliwa jest realizacja tego typu przedsięwzięć. Wspólna promocja turystyczna będzie odbywać się na podstawie działania 3.1.3. Ponadto w <i>Strategii</i> przewidziano projekt kluczowy zakładający stworzenie platformy udostępniania oferty turystycznej integrującej systemy informacji i rezerwacji turystycznej funkcjonujące w obu regionach.
Nabór do Banku Projektów Regionalnych (Województwo Małopolskie, 03.07.-21.09.13)			
Lp.	Treść uwagi	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi

6.	Międzyregionalny Fundusz Pożyczkowy Celem projektu jest zapewnienie finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych firmom nowopowstającym i już istniejącym w południowej części województw małopolskiego i śląskiego. Proponuje się utworzenie funduszu pożyczkowego, wspierającego nowoczesne kierunki rozwoju południowej części dwóch województw. Zadaniem funduszu będzie udzielanie konkurencyjnych pożyczek na zasadach rynkowych, z dopuszczeniem możliwości udzielania pożyczek w ramach pomocy de minimis na cele inwestycyjne, m.in. dla podmiotów działających w klastrach, w przemyśle czasu wolnego, wykorzystujących nowoczesne technologie, w tym ICT, zakup licencji, programów, technologii, nowych wzorów, patentów, itp. Kapitał funduszu będzie wynosił 20 mln zł, wysokość pożyczki do 1 mln zł, czas pożyczki: do 10 lat, karencja na spłatę kapitału do 1 roku. Siedzibą funduszu będzie obecna Siedziba Stowarzyszenia. Fundusz będzie współpracował z innymi, mającymi doświadczenie w tym zakresie, instytucjami otoczenia biznesu, w których będzie można przygotowywać i składać wnioski.	Stowarzyszenie Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju w Suchoj Beskidzkiej	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Projekt nie ma charakteru partnerskiego (nie obejmuje współpracy pomiotów z obu województw). Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości realizowane będą na gruncie strategii rozwoju województw małopolskiego i śląskiego (np. Działanie 1.5.1 SRWM: Rozwój oferty oraz poprawa dostępności zwrotnych instrumentów finansowania działalności przedsiębiorstw, w tym funduszy pożyczkowych i poręczeniowych; Kierunek działań A.2.2 Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego: Finansowanie i organizacyjne wsparcie biznesu).
7.	Na styku regionów – centrum współpracy regionalnej Małopolska – Śląsk. Celem projektu jest współpraca partnerska dwóch powiatów i ich stolic, której efektem byłoby utworzenie miejsca „na styku regionów” – granicy powiatów, wykorzystującego potencjał miast Chrzanów i Jaworzno, będącego miejscem spotkania kulturalnego i gospodarczego dwóch województw. Projekt przewiduje cykliczną imprezę gospodarczo-kulturalną, o charakterze panelowym, odbywająca się co roku (raz w Chrzanowie, raz w Jaworznie). Impreza obejmuje 4 dni plenarne	Powiat Chrzanowski Partnerzy: Jaworzno	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> Projekt wpisuje się w priorytety <i>Strategii</i>, niemniej jednak nie jest uzasadnionym tworzenie nowych zapisów. Projekt możliwy jest do realizacji na podstawie działania 3.2.2 Integracja środowisk artystycznych poprzez realizację ponadregionalnych projektów kulturalnych, w tym organizacja wspólnych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych.

	i wystawiennicze.		
8.	Uwzględnienie budowy Beskidzkiej Drogi Integracyjnej (BDI) w ramach współpracy międzyregionalnej Małopolska – Górny Śląsk.	Pan Radny SWM Rafał Stuglik	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przewidziano realizację projektu kluczowego "Budowa Beskidzkiej Drogi Integracyjnej o parametrach drogi ekspresowej" (Cel II, kierunek działania 2.3. Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw).
9.	Ujęcie połączenia kolejowego (szynobus) na trasie Balice – Kalwaria Zebrzydowska – Wadowice – Andrychów – Kęty – Bielsko-Biała.	Pan Radny SWM Rafał Stuglik	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przyjętym w sierpniu 2012 r. przez zarządy obu województw znajdują się zapisy na podstawie, których możliwa jest realizacja tego projektu. W tym miejscu warto zwrócić szczególną uwagę na działania: 2.3.1. Integracja infrastruktury transportowej subregionów funkcjonalnych oraz 2.3.2. Wzmocnienie powiązań ośrodków podbeskidzkich systemem drogowym i kolejowym. Należy jednak pamiętać, że wszelkie działania związane z tą linią uzależnione są również od planów inwestycyjnych PKP PLK.
"Konferencja partnerska" - Regionalne Konsultacje Założeń umowy partnerskiej (Kraków, 23.11.13)			
Lp.	Treść uwagi	Zgłaszający	Sposób rozpatrzenia uwagi
10.	Propozycja by rozważyć możliwość objęcia pomocą w ramach Programu dla Polski Wschodniej również wschodnich powiatów województwa małopolskiego.	Imię i Nazwisko	Działania oraz projekty zidentyfikowane w <i>Strategii dla Rozwoju Polski Południowej</i> odnoszą się do całego obszaru województw małopolskiego i śląskiego, w tym również wschodnich powiatów województwa małopolskiego. Faktem jest, że cel I w szczególności dedykowany jest Metropolii Górnośląskiej oraz Krakowskiemu Obszarowi Metropolitalnemu. Niemniej jednak pozostałe obszary obu regionów (oraz zlokalizowane na ich terenie podmioty) mogą zawiązywać współpracę na podstawie innych zapisów <i>Strategii</i> , w tym w szczególności Celu II. Jak zadeklarowano w jego opisie „Rozwój Polski Południowej powinien obejmować całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego. W proces ten powinno zostać zaangażowane szerokie spektrum podmiotów z obu regionów. (...) drugi cel strategiczny zorientowany jest na szeroko rozumianą integrację: przestrzeni, podmiotów oraz różnego rodzaju aktywności. Takie sformułowanie celu pozwala zaistnieć w strategii nie tylko obszarom metropolitalnym obydwu województw, ale także innym ośrodkom, w tym małym miastom i obszarom wiejskim, które byłyby zainteresowane wspólną realizacją projektów w makroregionie”. Ze względu na specyfikę problemów wschodnich powiatów województwa małopolskiego ewentualne objęcie ich wsparciem w ramach Programu dla Polski Wschodniej wymaga odrębnej dyskusji i pogłębionej refleksji.

11.	Propozycja uwzględnienia wschodnich powiatów województwa małopolskiego (zwłaszcza tych o najsłabszych wskaźnikach) w Programie dla Polski Wschodniej.	Imię i Nazwisko	<i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> jest dokumentem dedykowanym również dla wschodnich powiatów województwa małopolskiego. Mogą one zawiązywać współpracę m.in. na podstawie zapisów II celu strategicznego. Jak zadeklarowano w jego opisie "drugi cel strategiczny zorientowany jest na szeroko rozumianą integrację: przestrzeni, podmiotów oraz różnego rodzaju aktywności. Takie sformułowanie celu pozwala zaistnieć w strategii nie tylko obszarom metropolitalnym obydwu województw, ale także innym ośrodkom, w tym małym miastom i obszarom wiejskim, które byłyby zainteresowane wspólną realizacją projektów w makroregionie." Ze względu na specyfikę problemów wschodnich powiatów województwa małopolskiego ewentualne objęcie ich wsparciem w ramach Programu dla Polski Wschodniej wymaga odrębnej dyskusji i pogłębionej refleksji.
12.	Formułując zapisy <i>Strategii</i> należy pamiętać o specyficznych potrzebach mieszkańców terenów przygranicznych obu województw (w szczególności Małopolski Zachodniej).	Imię i Nazwisko "Stowarzyszenie Polska Sahara"	<i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> obejmuje swoim zasięgiem terytorialnym cały obszar województw małopolskiego i śląskiego. Działania dotyczące terenów granicznych obu regionów mogą być podejmowane w szczególności na podstawie zapisów celu II <i>Strategii</i>. Dla Małopolski Zachodniej, jako obszaru położonego pomiędzy dwoma metropoliami, obojętna nie pozostanie również realizacja działań podejmowanych w ramach celu I.

Część VI: Rekomendacje dla projektu *Strategii dla Rozwoju Polski Południowej do roku 2020* wynikające z oceny ex-ante

Rekomendacje o charakterze strategicznym			Sposób rozpatrzenia uwagi
	lp.	Treść uwagi	
Cały dokument	1.	Uwzględnienie otoczenia międzynarodowego SPP (kontekst Czech i Słowacji).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Odpowiednie zapisy zostały dodane do tekstu dokumentu.
„Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w systemie programowania strategicznego”	2.	Wprowadzenie odniesień do rozwoju sytuacji i współpracy w ramach makroregionu także po 2020r.	<u>Uwaga uwzględniona</u> W rozdziale zatytułowanym „Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w systemie programowania strategicznego” wprowadzono zapis: „Zamiarem obu województw jest nadanie Strategii charakteru katalizatora współpracy małopolsko-śląskiej, tak aby podmioty z obu regionów zainteresowane wspólnym działaniem na rzecz rozwoju Polski Południowej, wykorzystywały ten dokument jako instrument ponadregionalnego partnerstwa także po upływie określonego w niej horyzontu czasowego. Województwa małopolskie i śląskie będą zatem kontynuowały współpracę w ramach makroregionu także po roku 2020, nadając jej status trwałego elementu programowania ich rozwoju społeczno-gospodarczego”.
Cel nadrzędny	3.	Uzupełnienie punktu dotyczącego celów o wizję i misję strategii ("ładny akronim").	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Cel nadrzędny <i>Strategii</i> został opatrzony komentarzem zawierającym wizję rozwoju Polski Południowej w perspektywie czasowej 2020 r. Komentarzami pełniącymi taką samą funkcję zostały opatrzone również 3 cele strategiczne.
Analiza SWOT	4.	Wprowadzenie analizy strategicznej typu SWOT dla całego makroregionu południowego.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Mając na względzie zakres współpracy, której podstawę stanowią zapisy <i>Strategii</i> , jak również specyfikę każdego z wytyczonych w niej celów, zrezygnowano z opracowania analizy typu SWOT dla całego dokumentu, zastępując ją trzema analizami odnoszącymi się bezpośrednio do problematyki każdego z celów strategicznych. Dzięki temu możliwa była identyfikacja oraz prezentacja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń Polski Południowej w szerszej perspektywie, uwzględniającej charakterystykę działań zaprojektowanych w ramach każdego z trzech celów.
I cel strategiczny	5.	Modyfikacja sformułowania celu pierwszego SPP.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Nazwa Europol śląsko-krakowski została utrzymana ponieważ w toku prac nad <i>Strategią</i> stała się ona rozpoznawalna oraz kojarzona z dokumentem. Ponadto w opisie I celu strategicznego dodano następujący tekst: „W kontekście pierwszego celu strategicznego, ujmowanie Europola śląsko-krakowskiego wyłącznie jako geograficznie wyodrębnionego układu, na którego części składają się Metropolia Górnośląska oraz Kraków, okazuje się niewystarczające. Na gruncie zapisów niniejszej <i>Strategii</i> bardziej zasadnym jest rozumienie Europola jako mechanizmu wzajemnej współpracy pomiędzy

			ośrodkami metropolitalnymi obu województw, której efekty i oddziaływanie rozciągać się będą na cały obszar Polski Południowej”.
	6.	Wypełnienie wszystkich elementów struktury dezagregacji zakładanej interwencji publicznej w Polsce Południowej.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zachowano dotychczasową strukturę dokumentu, na która składają się: cele strategiczne – kierunki działań - działania
Rekomendacje o charakterze operacyjnym			Sposób rozpatrzenia uwagi
Część dokumentu	lp.	Treść uwagi	
SPP w systemie programowania strategicznego/ Charakter Strategii	7.	Połączenie w jeden punktów dotyczących miejsca SPP w systemie programowania strategicznego oraz charakteru strategii.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Elementy, o których mowa w uwadze zostały połączone w jeden – <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> w systemie programowania strategicznego
	8.	Nawiązanie w projekcie SPP do nowego instrumentu europejskiej polityki spójności - zintegrowanych inwestycji terytorialnych.	<u>Uwaga uwzględniona</u> W rozdziale dotyczącym systemu wdrażania <i>Strategii</i> dodano następujący zapis: „realizacja wspólnych przedsięwzięć w oparciu o instrument zintegrowanych inwestycji terytorialnych”.
	9.	Zamieszczenie stwierdzenia, że SPP występuje obok strategii regionalnych.	<u>Uwaga uwzględniona</u> W fragmencie dotyczącym cech formalnych <i>Strategii</i> dodano następujący zapis: „komplementarność wobec strategii wojewódzkich – <i>Strategia</i> obejmuje zagadnienia odnoszące się do zawiązywania współpracy między województwami oraz do podejmowania działań wspólnych poszerzających możliwości rozwoju partnerskich relacji pomiędzy oboma województwami. W związku z tym nie powieła ona zapisów innych dokumentów opracowywanych na poziomie obu regionów; - ponadregionalny charakter – <i>Strategia</i> skierowana jest do obszaru wykraczającego poza województwo, toteż zapisane w niej działania oraz projekty koncentrują się na problemach ponadregionalnych i międzyregionalnych, których rozwiązanie nie jest możliwe w granicach jednego województwa, a specyfika problemu nie pozwala na nadanie mu uniwersalnej rangi krajowej. Tym samym <i>Strategia dla Rozwoju Polski Południowej</i> sytuuje się pomiędzy szczeblem krajowym a wojewódzkim, nie naruszając kompetencji ustawowych tych dwu poziomów terytorialnej organizacji państwa”.
	10.	Odniesienie do możliwości rozwijania współpracy małopolsko-śląskiej także po roku 2020.	<u>Uwaga uwzględniona</u> W rozdziale zatytułowanym „Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w systemie programowania strategicznego” wprowadzono zapis: „Zamiarem obu województw jest nadanie <i>Strategii</i> charakteru katalizatora współpracy małopolsko-śląskiej, tak aby podmioty z obu regionów zainteresowane wspólnym działaniem na rzecz rozwoju Polski Południowej, wykorzystywały ten dokument jako instrument ponadregionalnego partnerstwa także po upływie określonego w niej horyzontu czasowego. Województwa małopolskie i śląskie będą zatem kontynuowały współpracę w ramach makroregionu także po roku 2020, nadając jej status trwałego elementu programowania ich rozwoju społeczno-gospodarczego”.

	11.	Podkreślenie, że współpraca małopolsko-śląska jest zjawiskiem korzystnym nie tylko dla rozwoju obu województw, ale również dla całego kraju.	<u>Uwaga uwzględniona</u> We wprowadzeniu do <i>Strategii</i> dodano następujący tekst: „Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że percepcja wzajemnych relacji województw małopolskiego i śląskiego była postrzegana najczęściej jako konkurowanie, a skala współdziałania była bardzo ograniczona. Analiza relacji tych dwu województw z innymi regionami Polski wskazuje, że słuszne jest oczekiwanie, że dla województwa śląskiego najważniejszym potencjalnym partnerem jest Małopolska, a dla Małopolski śląskie. Teza ta nie oznacza oczywiście negowania znaczenia relacji z innymi partnerami, jednak największa wartość dodana wiąże się z wykorzystaniem potencjału współpracy międzyregionalnej pomiędzy województwami małopolskim i śląskim. Jest to gra o sumie dodatniej nie tylko dla obu tych regionów, ale także dla całego kraju. Dlatego też władze województw małopolskiego i śląskiego zdecydowały się zainicjować prace nad dokumentem określającym kierunki wspólnego rozwoju obu regionów w perspektywie 2020 roku”.
Diagnoza	12.	Uwzględnienie w informacjach podstawowych gęstości zaludnienia.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Dane dotyczące gęstości zaludnienia zostały uwzględnione w diagnozie <i>Strategii</i> .
	13.	Wprowadzenie informacji nt dostępności wewnętrznej.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Informacje dotyczące dostępności wewnętrznej makroregionu zostały zamieszczone w dokumencie <i>Założenia do Strategii dla Rozwoju Polski Południowej...</i>
	14.	W sekcji dotyczącej gospodarki wskaźnik PKB na mieszkańca, zastąpić zestawieniem według parytetu siły nabywczej.	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u>
	15.	Przedstawienie diagnozy aktywności gospodarczej w oparciu o inny zbiór danych niż REGON.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Sugerowane uzupełnienie nie wnosi istotnych zmian w zakresie diagnozy aktywności gospodarczej.
	16.	Dane dotyczące SSE powinny być analizowane nie według lokalizacji ich siedzib, ale według lokalizacji podstref.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Brak danych
	17.	Brak danych liczbowych dotyczących partycypacji ośrodków naukowych makroregionu w programach ramowych, w tym realizowanych wspólnie przez jednostki z województw małopolskiego i śląskiego.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W diagnozie wskazano pozycję województw małopolskiego i śląskiego w VI Programie Ramowym na tle innych województw. Brak danych dotyczących projektów wspólnie realizowanych przez oba województwa.
	18.	Zaznaczyć, że zagrożenie powodziowe dotyczy górnych części zlewni Odry i Wisły.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zapisy dotyczące górnych części zlewni Wisły zawierają się w treści dokumentu, natomiast zagadnienie związane z górną częścią zlewni Odry nie jest przedmiotem zainteresowania dokumentu <i>Strategii</i> .
Tabele po diagnozie	19.	Wyjaśnić przesłanki wyodrębnienia pól współpracy (wykorzystać tekst z założeń).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Do <i>Strategii</i> wprowadzono następujący zapis: „Chcąc uniknąć sytuacji, w której zasoby zaangażowane w realizację <i>Strategii</i> uległyby rozproszению, podjęto działania zmierzające do wyznaczenia kluczowych obszarów współpracy pomiędzy oboma regionami. W zawartym pomiędzy samorządami obu województw Porozumieniu w sprawie rozpoczęcia prac nad <i>Strategią</i>

SWOT			(23 maja 2011 r.), nakreślono zakres współpracy, na który złożyło się 8 priorytetów: gospodarka, turystyka i kultura, kapitał ludzki, ochrona środowiska, infrastruktura, transport, rewitalizacja przestrzeni miejskich, współpraca transgraniczna. W toku dalszych prac nad <i>Strategią</i> , obejmujących m.in. przygotowanie diagnozy dla makroregionu Polski Południowej oraz sformułowanie wynikających z niej wyzwań, priorytety określone w Porozumieniu zostały zagregowane w 5 pól, w ramach których rozwijana będzie współpraca małopolsko-śląska.”.
	20.	Opatrzeć komentarzem rolę i zawartość tabeli "Pytania Strategiczne".	<u>Uwaga uwzględniona</u> Tabela została opatrzona następującym komentarzem: „Wykonana diagnoza i wskazane w jej wyniku pola współpracy stanowią fundament strategii oraz tworzą bazę dla kolejnych części dokumentu. Poszczególne komponenty opracowania zawierają: ▪ cele strategiczne uszczegółowione przez wskaźniki, ▪ uwarunkowania realizacji celów zestawione w formie analizy SWOT, ▪ sposoby osiągania celów opisywane poprzez kierunki działań, działania, typy projektów oraz projekty. Znaczenie kolejnych komponentów w strategii sprowadza się do odpowiedzi na konkretne pytania przedstawione w następnej tabeli”.
	21.	Wyjaśnić funkcję schematu zawierającego relacje pomiędzy polami współpracy a celami strategicznymi.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Schemat został opatrzony następującym komentarzem: „Cel nadrzędny oraz trzy cele strategiczne wpisują się w ramy współdziałania województw małopolskiego i śląskiego, które wyznaczone zostały przez Porozumienie z 23 maja 2011 r. oraz 5 wynikających zeń pól współpracy. Realizacja działań oraz przedsięwzięć kluczowych, przewidziana w obrębie każdego spośród celów strategicznych, przyczyniać się będzie nie tylko do zdynamizowania rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Południowej, ale również zacieśnienia partnerstwa pomiędzy tworzącymi ją regionami. Zależność pomiędzy celami strategicznymi a polami współpracy oraz zakres, w jakim realizacja składających się nań działań przyczyniać się będą do rozwoju strategicznego partnerstwa pomiędzy województwami małopolskim i śląskim, ilustruje poniższa tabela”.
	22.	Opisać metodologię prac nad SWOT (aneks lub przypis).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono przypis o następującej treści: „ Analiza strategiczna dla makroregionu Polski Południowej przeprowadzona została w oparciu o dokumenty i opracowania charakteryzujące aktualne trendy oraz poziom rozwoju społeczno-gospodarczego województw małopolskiego i śląskiego (Załącznik 4). W trakcie prac warsztatowych poświęconych przygotowaniu tej części <i>Strategii</i> skoncentrowano się na silnych i słabych stronach oraz zagrożeniach i szansach dotyczących całego makroregionu, a nie wyłącznie tworzących go województw. Tym samym szczególną uwagę poświęcono problemom, procesom oraz atrybutom, które wyróżniają Polskę Południową na tle całego kraju. Mając na względzie

			zakres współpracy, której podstawę stanowią zapisy niniejszej <i>Strategii</i> , jak również specyfikę każdego z wytyczonych w niej celów, zrezygnowano z opracowania analizy typu SWOT dla całego dokumentu, zastępując ją trzema analizami odnoszącymi się bezpośrednio do problematyki każdego z celów strategicznych. Dzięki temu możliwa była identyfikacja oraz prezentacja silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń Polski Południowej w szerszej perspektywie, uwzględniającej charakterystykę działań zaprojektowanych w ramach każdego z trzech celów”.
	23.	Usunięcie z analizy SWOT dla C III zagrożenia mówiącego o zbyt małej podmiotowości układów makroregionalnych w polityce rozwoju.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Uznano, że brak podmiotowości układów makroregionalnych jest obiektywnym zagrożeniem dla realizacji <i>Strategii</i> .
Cele strategiczne	24.	Doprecyzowanie kierunku działania 1.4. (Tworzenie struktur pozwalających na efektywny transfer zasobów- wskazanie o co dokładnie chodzi.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Za wystarczające doprecyzowanie tego kierunku uznano działania przewidziane w jego obrębie.
	25.	Korekta nazwy celu I.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u>
	26.	Korekta nazwy obszaru metropolitalnego	Nazwa Europol śląsko-krakowski została utrzymana ponieważ w toku prac nad <i>Strategią</i> stała się ona rozpoznawalna oraz kojarzona z dokumentem.
	27.	Zaproponować zasięg przestrzenny obszaru metropolitalnego.	Ponadto w opisie I celu strategicznego dodano następujący tekst: „W kontekście pierwszego celu strategicznego, ujmowanie Europolu śląsko-krakowskiego wyłącznie jako geograficznie wyodrębnionego układu, na którego części składają się Metropolia Górnośląska oraz Kraków, okazuje się niewystarczające. Na gruncie zapisów niniejszej <i>Strategii</i> bardziej zasadnym jest rozumienie Europolu jako mechanizmu wzajemnej współpracy pomiędzy ośrodkami metropolitalnymi obu województw , której efekty i oddziaływanie rozciągać się będą na cały obszar Polski Południowej”.
	28.	Usunięcie lub korekta wskaźnika 2 w C I (Liczba studentów i kadry naukowej biorąca udział w wymianie mdr.).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wskaźnik ten został zastąpiony wskaźnikiem mierzącym liczbę studentów i kadry naukowej biorących udział we wspólnych projektach badawczych realizowanych przez instytucje z obu województw.
	29.	Dodanie projektu kluczowego do kierunku 1.3 (Tworzenie dynamicznego ośrodka kultury rozpoznawalnego wśród metropolii europejskich).	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Jedno z założeń przyjętych na początku prac nad projektem <i>Strategii</i> zakładało, że nie każdy kierunek działania musi mieć projekt kluczowy.
	30.	Określenie pola współpracy pomiędzy woj. małopolskim i śląskim w oparciu o konkurencję o mieszkańców, inwestorów, turystów oraz środki na rozwój.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Obecna redakcja III Celu strategicznego nawiązuje do tej klasyfikacji – „Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy...”.
	31.	Zidentyfikowanie projektów kluczowych dla kierunków 3.3 oraz 3.4 w celu III.	<u>Uwagi nieuwzględnione</u> Jedno z założeń przyjętych na początku prac nad projektem <i>Strategii</i> zakładało, że nie każdy kierunek działania musi mieć projekt kluczowy.
	32.	Naturalnym kierunkiem współpracy, gdzie wspólne projekty kluczowe, zarówno systemowe jak i zlokalizowane, łatwo się identyfikuje jest tworzenie pakietowych produktów turystycznych, w tym także wynikających z dziedzictwa przemysłowego makroregionu.	

	33.	Szczególne wątpliwości budzą wskaźniki 1 (liczba i wartość inwestycji biznesowych w makroregionie, w tym BIZ) oraz 5 (Powierzchnia terenów przemysłowych zrewitalizowanych na cele inwestycyjne, kulturalno-turystyczne).	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Usunięto wskaźnik 5.: Powierzchnia terenów przemysłowych zrewitalizowanych na cele inwestycyjne, kulturalno-turystyczne
	34.	W dalszej fazie konceptualizacji SPP karty projektowe dotyczące poszczególnych przedsięwzięć powinny zostać uzupełnione o wycenę kosztów realizacji, w tym szacunek niezbędnego kosztu własnego.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Do <i>Strategii</i> dodano nowy załącznik w postaci karty projektowej.
Zasady	35.	Zmiana nazwy zasad (horyzontalne/wdrażania).	<u>Uwaga uwzględniona</u> W obecnej redakcji <i>Strategii</i> rozdział ten nazwano: „Zasady wdrażania <i>Strategii</i> ”.
Czynniki ryzyka	36.	Zidentyfikować czynniki ryzyka specyficzne dla kontekstu rozwojowego Małopolski i Śląska.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Czynniki ryzyka zostały zidentyfikowane na podstawie wskazań respondentów, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym przeprowadzonym w obu województwach. Wielość oraz różnorodność wskazań sprawiły, że koniecznym stało się zagregowanie ich w 4 grupy czynników ryzyka: administracyjno-prawne, finansowe, komunikacyjne i społeczno-kulturowe.
Załączniki	37.	Dodanie załącznika w postaci kalendarza prac.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Dokument został uzupełniony o stosowny załącznik.
	38.	Załącznik w postaci raportu z konsultacji.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Do <i>Strategii</i> dodano nowy załącznik zatytułowany „Podsumowanie oceny oddziaływania na środowisko”, w którym w syntetyczny sposób zreferowano przebieg konsultacji społecznych projektu <i>Strategii</i> wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. Ponadto, zarządy obu województw przyjęły raporty zawierające szczegółowe ustosunkowanie się do wszystkich uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji.
	39.	W analizie ankiet uszczegółowić kategorię "Inne".	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Kategoria „Inne” została rozszyfrowana w ostatnim akapicie (s.49). Ze względu na liczbę oraz charakter wskazań za niezasadne uznano rozpisywanie tej kategorii w bardziej szczegółowy sposób.
Pozostałe rekomendacje wynikające z oceny			Sposób rozpatrzenia uwagi
Część dokumentu	lp.	Treść uwagi	
	40.	Pominięto kwestie rewitalizacji (może sprowadzać się jedynie do wymiany doświadczeń).	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Działania dotyczące rewitalizacji znalazły się w celu III.
	41.	W zbyt małym stopniu zobrazowano sytuację makroregionu na tle całej UE (27 państw, 97 NUTS 1).	<u>Uwaga uwzględniona</u> W diagnozie dodano podrozdział zatytułowany <i>Polska Południowa na tle wybranych obszarach typu NUTS 1 Unii Europejskiej</i> , w którym porównano sytuację społeczno-gospodarczą makroregionu z 12 obszarami typu NUTS 1 z UE.

SWOT dla C I	42.	Konwencja trzech analiz SWOT sprawia, że bardzo podobne elementy znajdują się wśród mocnych stron i słabych stron równocześnie. Przykłady to: (1) mocna strona w przypadku celu III - „Dostęp do wykwalifikowanych absolwentów kierunków informatycznych, technicznych i biologicznych”, a słaba strona w przypadku celu II - „System kształcenia niedopasowany do potrzeb zmieniającego się rynku pracy”; (2) mocna strona w przypadku celu III - „Dogodne położenie komunikacyjne oraz obecność terenów pod inwestycje”, a jako słaba strona w przypadku celu II - „brak tras szybkiej komunikacji drogowej”. „Zróżnicowane walory przyrodnicze” pojawiają się równocześnie w celu II i w celu III.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Analiza SWOT została przeredagowana, usunięto powtórzenia.
	43.	Zagrożenie typu „Umacniająca się pozycja Warszawy jako centrum badawczo-rozwojowego kraju”, powinno zostać wyeliminowane. W Polsce potrzebujemy znaczącego rozwoju sektora badawczo-rozwojowego, zarówno w Warszawie, jak też w innych ośrodkach metropolitalnych.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zagrożenie zostało usunięte z analizy SWOT.
SWOT dla C II	44.	Nie jest zrozumiałe dlaczego w ramach omawiania tego celu znalazła się: „tradycja współpracy naukowej ośrodków krakowskiego i śląskiego.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Mocna strona została przeniesiona do analizy SWOT dla I. celu strategicznego.
	45.	Kwestia dizajnu, projektowania i wzornictwa to klasyczny element celu I.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zagadnienia dizajnu i wzornictwa zostało umieszczone w II celu m.in. ze względu na funkcjonujący w Cieszynie ośrodek.
	46.	W przypadku listy słabych stron oraz zagrożeń szereg elementów dotyczy praktycznie tego samego problemu: („Niska świadomość potrzeby działania ponad granicami administracyjnymi”, „myślenie konkurencyjne, nie kooperacyjne”; „konflikty interesów, partykularne interesy”, „przeświadczenie o nieopłacalności wspólnych działań”), być może warto byłoby to skondensować.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Analiza SWOT została przeredagowana, usunięto powtórzenia.
	47.	[w związku z wcześniejszą uwagą] kontrastuje silna strona "wola polityczna dla współpracy".	<u>Uwaga uwzględniona</u> W obecnej redakcji silnej stronie nadano brzmienie: „Wola polityczna do współpracy na poziomie samorządów obu województw”.
	48.	Zbyt ogólny charakter listy zagrożeń - odnosi się do województw, a nie do makroregionu.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapisy SWOT zostały przeanalizowane zgodnie z uwagą.

SWOT dla C III	49.	Występuje znacząca asymetria pomiędzy elementami tej analizy, a proponowanymi następnie kierunkami działań.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapisy SWOT zostały przeanalizowane zgodnie z uwagą.
	50.	Wśród słabych stron występują dwa elementy praktycznie pokrywające się, które powinny zostać zintegrowane: (1) niewystarczająca wspólna oferta turystyczna i niewystarczające działania na rzecz rozwoju dotychczasowych oraz (2) tworzenie nowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obu województw.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Z analizy SWOT dla I celu strategicznego usunięto słabą stronę „niewystarczająca wspólna oferta turystyczna i niewystarczające działania na rzecz rozwoju dotychczasowych”.
	51.	Niewystarczające środki finansowe jako zagrożenie są tak ogólnym elementem z punktu widzenia analizy SWOT, że powinny zostać wyeliminowane.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis został doprecyzowany w następujący sposób: „niewystarczające środki na realizację przedsięwzięć o charakterze ponadregionalnym”
	52.	Jako słaba strona pojawił się „brak zachęt do zatrzymania wykwalifikowanej siły roboczej”, jako zagrożenie wymieniono z kolei „odpływ wyspecjalizowanych kadr do innych ośrodków metropolitalnych”, na coś trzeba się zdecydować.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Brak zachęt należy traktować jako deficyt występujący w obu regionach, z kolei odpływ kadr to proces, który zachodzi w ich otoczeniu.
Cel I	53.	Warto byłoby rozpatrzeć także inne funkcje metropolitalne istotne dla rozwoju europola: symboliczne, kongresowe i wystawienniczo-targowe.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> W opisie I celu strategicznego jest mowa o „funkcjach wyższego rzędu, w tym funkcji o charakterze symbolicznym oraz wystawienniczo-targowym”.
Cel II	54.	Nie zaproponowano żadnego projektu kluczowego dla pierwszego kierunku działań.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Jedno z założeń przyjętych na początku prac nad projektem <i>Strategii</i> zakładało, że nie każdy kierunek działania musi mieć projekt kluczowy.
	55.	Tylko dwa kluczowe projekty mają charakter systemowy (stworzenie sieci współpracy placówek medycznych, a także realizacja programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły).	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Dominacja projektów infrastrukturalnych w II celu wynika z jego specyfiki, którą jest integrowanie przestrzeni obu województw.

	56.	Praktycznie każdy wskaźnik ma jakieś usterki: numer 1 (zrealizowane projekty infrastruktury transportowej) – jaką wartość porównawczą ma zestawienie różnego typu projektów, numer 2 (bezrobocie wśród absolwentów) – współpraca w ramach makroregionu nie ma istotnego wpływu na poziom bezrobocia wśród absolwentów, numer 3 (liczba mieszkańców z danego województwa korzystających z usług medycznych drugiego województwa) – jest to dobry kierunek poszukiwań, ale wymaga jakiegoś wyprofilowania, prawdopodobnie może chodzić o usługi medyczne wyższego rzędu świadczone efektywniej dzięki specjalizacji w ramach makroregionu, numer 4 (liczba zrealizowanych projektów z programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły) – bardzo prawdopodobne, że w wielu latach liczba zrealizowanych projektów będzie równa zero, problemem jest także jak dodawać do siebie projekty o bardzo różnym znaczeniu i skali.	<u>Uwaga uwzględniona częściowo</u> Obecnie cel II monitorowany będzie za pomocą 4 wskaźników: 1. Zrealizowane projekty infrastruktury transportowej integrującej makroregion: połączenia drogowe, kolejowe, wodne (rewitalizacje, budowa, modernizacje podwyższające standard) w km. 2. Liczba osób dojeżdżających do miejsca pracy zlokalizowanego na obszarze drugiego województwa. 3. Liczba mieszkańców innych województw korzystających z specjalistycznych usług medycznych w Polsce Południowej (dane MZ). 4. Liczba zrealizowanych projektów z programu ochrony przed powodzią w dorzeczu Górnej Wisły.
	57.	Doświadczenia europejskie pokazują, że duże imprezy i projekty kulturalne oraz sportowe mogą mieć nie tylko skalę regionalną ale także ponadregionalną, jednak dotyczy to niewielkiej ich części, dlatego trzeba przeprowadzić identyfikację takich możliwości.	<u>Uwaga zawiera się w już istniejących zapisach</u> W projekcie <i>Strategii</i> przewidziano działania 3.2.1. Organizacja wysokiej rangi imprez sportowych oraz 3.4.2. Starania o wspólną organizację istotnych wydarzeń o znaczeniu krajowym i międzynarodowym.
Cel III	58.	Wątpliwe jest kreowanie skutecznej współpracy z poziomem makroregionalnego w zakresie przyciągania najlepszych studentów, doktorantów i młodych naukowców – kierunek działania 3 (nota bene w konkurencji tej będą brały udział wyłącznie ośrodki metropolitalne).	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zagadnienie to zostało zgłoszone przez uczestników warsztatów, ukierunkowanych na wypracowanie głównych kierunków rozwojowych oraz przedsięwzięć dla makroregionu. Wydaje się, iż inicjatywy w tym zakresie są możliwe do wygenerowania poprzez realizację np. wspólnych projektów badawczych, które wskazują zapisy Celu I.
	59.	Kreowanie wspólnej oferty inwestycyjnej – kierunek działania 4 trudno sobie (poza ogólnymi katalogami i sensowną promocją) operacyjnie wyobrazić, bowiem decyzja lokalizacyjna dotyczy kraju oraz konkretnego miejsca produkcji, czyli najczęściej wybranego miasta.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Zagadnienie wspólnej oferty inwestycyjnej obu województw jest rzeczywiście dyskusyjne. W tej sferze konkurencja dominuje nad kooperacją. Niemniej jednak nie wyklucza to podejmowania wspólnych przedsięwzięć o charakterze promocyjnym, o których mowa m.in w działaniu 3.3.3.
	60.	Lobbing na rzecz makroregionu – kierunek działania 5 należy niewątpliwie wspierać, ale wydatki na ten cel jeszcze bardzo długo będą traktowane przez podmioty publiczne rezydualnie.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Inicjatywy lobbingowe są podejmowane już na etapie przygotowywania projektu dokumentu są więc i będą istotnym elementem wdrażania Strategii.
	61.	Propozycja dodania rozszerzonej diagnozy (w formie	<u>Uwaga nieuwzględniona</u>
Załączniki			

		załącznika).	Z założenia Strategia miał być dokumentem krótkim i zwięzłym. Szersza diagnoza została opracowana na potrzeby przygotowanych „Założeń do Strategii dla Rozwoju Polski Południowej...”.
62.		Ponumerować projekty kluczowe (załącznik 2A).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Projekty kluczowe znajdujące się w Załączniku 2A zostały ponumerowane.
63.		W ramach zestawu projektów w załączniku 2B można by wyróżnić: (1) projekty rezerwowe uzupełniające wcześniej określoną listę na lata 2014-2020, (2) projekty jakie można byłoby podjąć po roku 2020 oraz (3) projekty, które po korekcie umożliwiającej im spełnienie wszystkich warunków selekcji, mogłyby uzupełnić listę z załącznika 2B.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Celem tego załącznika jest zilustrowanie zaangażowania poszczególnych podmiotów w prace nad <i>Strategią</i> oraz pokazanie, że zidentyfikowane w dokumencie działania i projekty stanowią rzeczywisty wybór spośród wielu zgłoszonych propozycji.
Rekomendacje o charakterze redakcyjnym			Sposób rozpatrzenia uwagi
	lp.	Treść uwagi	
	64.	W spisie treści (s. 2) należałoby ponumerować poszczególne załączniki.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Załączniki zostały ponumerowane.
	65.	W czwartym akapicie wprowadzenia (s. 3) należałoby także wspomnieć o innych partnerach społecznych.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis zmieniono w następujący sposób: „Niniejszy dokument stanowi efekt prac Radnych oraz Zarządów Województw Małopolskiego i Śląskiego wspieranych przez Rady Programową i Naukową oraz partnerów społecznych”.
	66.	Proponuję posługiwać się konsekwentnie terminem „obszar typu NUTS 1” (s. 7 i inne).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Dokonano korekty stosowanej terminologii.
	67.	W przypadku danych dotyczących wielkości produktu krajowego brutto brak jest informacji dla jakiego roku zostały zestawione te dane (s. 9).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Dane dotyczą roku 2009.
	68.	W pierwszym akapicie podsumowania diagnozy proponuję następujący tekst: „Wśród jego najmocniejszych stron wskazać należy m. in. na:...” (s. 12).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
	69.	Podwójnie niezręczne jest stwierdzenie: „Niewystarczająca liczba środków finansowych na wspieranie polityki rozwoju metropolii w ramach przyszłej perspektywy finansowej UE 2014-2020” (s. 18).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
	70.	Nie do końca precyzyjna jest fraza: „Rozwój Polski Południowej to proces, który powinien obejmować możliwie duży obszar województw małopolskiego i	<u>Uwaga uwzględniona</u> Zapis został przeredagowany w następujący sposób: „Rozwój Polski Południowej powinien obejmować całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego. W proces ten powinno zostać

		śląskiego oraz podmiotów z nimi związanych”. Prawdopodobnie powinny być wprowadzone dwa zdania (s. 21).	zaangażowane szerokie spectrum podmiotów z obu regionów”.
71.		Powinno być: „Sąsiedztwo Czech i Słowacji” (s. 22).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
72.		Powinno być: „Zbyt mała podmiotowość układów makroregionalnych w polityce rozwoju” (s. 26).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
73.		Proponuję alfabetyczne uporządkowanie poszczególnych list osób uczestniczących w pracach nad projektem strategii, jakie zostały wymienione w załączniku 5. Dotyczy to składów osobowych poszczególnych instytucji: Rady Programowej, Rady Naukowej oraz Zespołu Zadaniowego (s. 51).	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.
74.		W tekście głównym w stosownych miejscach można byłoby w nawiasie przywołać odniesienia do poszczególnych załączników.	<u>Uwaga uwzględniona</u> Wprowadzono stosowną korektę tekstu.

